

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 238. szám — 1940 október 18 péntek — Ára: 12 fillér

Báró Vay László lemondott mandátumáról és a MÉP elnökségéről

A német rendkívüli megbízott a bolgár miniszterelnöknél

**A balkáni helyzet alakulása, érdekes jugoszláv sajtómegnyilatkozások
A tengelyhatalmak és a szovjet között korrekt viszony van,
átlapítja meg az olasz sajtó**

Anglia megnyitja a burmai utat

A tengelyhatalmak és a szovjet viszonyáról az utóbbi időben több szó esett, mint máskor. A helyzet azonban gyorsan tisztázódott. A római Giornale d'Italia berlini jelentése szerint német politikai körökben igen jó benyomást keltett a Szovjet Uniónak az a közleménye, amelyben megcáfolta a szovjet, Nagybritánia és a Balkán államok közötti tárgyalásokról terjesztett híreket. Berlini politikai körökben hangsúlyozzák, hogy a tengelyhatalmak és a Szovjet Unió közötti korrekt és szívélyes viszony kizár minden olyan kezdeményezést, amely a legesekélyebb ellentétre adhatna okot, vagy akárcsak az ellentét látszatát is kelthetné.

SCHULENBURG FELADATA

A belgrádi „Politika“ berlini tudósítója jelenti, hogy Schulenburg gróf utazása összefüggésben áll azokkal az eseményekkel, amelyek kialakulására a legközelebbi időben számítani lehet. Schulenburg tudvalevőleg a napokban Berlinben járt, majd visszatért Moszkvába.

Berlinben megállapítják — írja a tudósító —, hogy Schulenburg gróf berlini útja a nemzetközi helyzet következtében vált szükségessé. A helyzet most hasonló ahhoz, amilyen 1939 augusztus hónapjában volt, amikor Anglia és Franciaország folytatott tárgyalásokat Moszkvával és a szovjet kormány a szövetségesek helyett Németországgal kötött megneemtámadási szerződést. A helyzetben most csupán az a változás, hogy Franciaország helyett az Egyesült Államok folytatnak tárgyalásokat Moszkvával.

Schulenburg gróf feladata, hogy paritrozza az angol-szász államok moszkvai diplomáciai akcióját. Ha ez sikerrel jár, nincs kizárva, hogy Ribbentrop Moszkvába látogat.

A lap tudósítója szerint egyébként lehetségesnek tartják, hogy a tengelyhatalmak és Szovjetország között sor kerül az érdekszférák felosztására. Hangsúlyozzák, hogy ha ez a feltételezés helyes, úgy az érdekszférák felosztása nem az európai kontinensen, hanem bizonyos más területeken jönne létre.

A DÉLKELETEURÓPAI HELYZET

fejtegetése változatlanul teret kap az olasz sajtóban. Mint a „Stampa“

Budapestről írja, a tengelyhatalmak tettekkel bizonyítják be, hogy megkadályoznak minden zavarkeltést Délkelet-Európában. Magyarország fenntartás nélkül helyesli Róma és Berlin erre irányuló munkáját és a maga részéről őszintén óhajtja az igazi megegyezést a román néppel.

A délkeleteurópai államok kapcsolatai Németországgal sohasem voltak olyan barátságosak, mint ma; erre mutat Rust német birodalmi nevelésügyi miniszter szófiái fogadtatása.

POP VALÉR

kihallgatáson jelent meg Ribbentrop német külügyminiszternél. Berlini illetékes helyen ezzel kapcsolatban kijelentették, hogy Pop Valér berlini útja, valamint Manolescu római útja semmi összefüggésben sincs a bécsi döntőbírói ítélettel.

JUGOSZLÁVIA KAPCSOLATAI

A belgrádi félhivatalos „Vreme“ foglalkozik egyes külföldi hírvérekkel a balkáni és Duna medencében folyó tevékenységével. E tevékenység célja az, hogy Európa e részének népei, elsősorban a balkáni népek között bizalmatlanságot szítson a tengelyhatalmakkal szemben. A lap ezzel kapcsolatban közli a Szovjet TI cáfolatát a Szovjet Unió, Nagybritannia és a balkáni országok közötti állítólagos tárgyalásokról. A lap megállapítása szerint ilyen tárgyalásoknak semmiféle célja nem lenne, mert a balkáni országok már a háború elején világosan megállapították álláspontjaikat a nagyhatalmak irányában. A Vreme hangsúlyozza, hogy Jugoszlávia magatartása Németország és Olaszország irányában teljesen világos és az ország életérdekein alapul. A lap ezután a német-jugoszláv kapcsolatokat vizsgálja s megállapítja, hogy a kapcsolatok bensősége megnyilvánult ezekben a napokban a két ország között lefolyt gazdasági tárgyalások során is. Az olasz-jugoszláv kapcsolatok egyáltalán nem változtak semmit, a szerződés megkötése óta. Az olasz-jugoszláv kapcsolatok nem korlátozódtak erre a diplomáciai szerződésre, hanem a szerződésben foglalt szerencsés rendezéssel még inkább elmélyültek. A lap ezután a magyar-jugoszláv viszonyra tér át és azt írja, hogy a legutóbbi évek folva-

mán a két ország között a kölcsönös bizalom légköre fejlődött ki. A magyar közvélemény elismeréssel adózott a jugoszláv sajtónak azért, hogy az erdélyi kérdés megoldása alkalmából pártatlan tárgyilagosságot tanúsított. A baráti szerződés megkötése óta Jugoszláviát őszinte testvéri kötelékek fűzik Bulgáriához. A lap befejezésül azt írja, hogy ez a balkáni és közelebről jugoszláviai helyzet, amely az északbalkáni helyzetnek kulcsa, cáfolja legjobban a külföldi hírvéreknek erőfeszítéseit.

BERLIN RENDKÍVÜLI MEGBIZOTTJA A BOLGÁR MINISZTERELNÖKNÉL

Szófiaiban jelentés szerint Filov bolgár miniszterelnök tegnap kihallgatáson fogadta von Twardowskít, a német külügyi hivatal rendkívüli megbízottját.

BUKAREST DÖNTÉST AJÁNLA ANKARÁNAK

A bukaresti sajtó ajánlja Törökországnak, hogy végre döntsön jövőbeni magatartásáról. A román sajtó Ankarának a külpolitikai vonalvezetés felülvizsgálását és megváltoztatását ajánlja, mint a leghasznosabb tennivalót. Az Actiunea nevű lap azt írja, hogy nem lehet eléggé csodálkozni azon, hogy Törökországot Franciaország leverése után és Anglia mai katonai helyzete mellett még mindig habozik, hogy mit tegyen.

ANGOL KÖRÖK A BALKÁNI ESEMÉNYEKRŐL

Londonból a következőket jelenti az MTI: Illetékes körök a balkáni eseményekről nagy tartózkodással nyilatkoznak, éreztetve, hogy túlzottnak tartják a Romániával kapcsolatos további messzemenő eseményekre következtető feltevéseket. Magyarországgal kapcsolatban kijelentik, hogy nem erősítették meg azokat a híreket, mintha a német csapatok Magyarország területén vonultak volna át.

ANGLIA MEGNYITJA A BURMAI UTAT

Római jelentések szerint most már bizonyossá vált, hogy az angolok megnyitják a kínaiak fegyverszállítása számára a burmai utat. A Popolo d'Italia ezzel kapcsolatban azt írja, hogy az út megnyitása az angol-japán ellenségeskedések megszerzését fogja eredményezni, még pedig a legrövidebb időn belül.

A japán rádió bejelentette, hogy az amerikai kiviteli tilalom, valamint a burmai út megnyitása két összefüggő lépése annak az angol-amerikai offenzívának, amelyet Japán ellen irányítottak. Az Egyesült Államok azonban hamis illúzióban ringatóznak, ha azt hiszik, hogy Japán ez intézkedések hatása alatt eltér kijelölt útjától. A japán kormány felkészült a rendszabályok eshetőségére és idejében a helyes beosztás és ellenőrzés folytán biztosította magának a hadviselés szempontjából fontos anyagokat.

SERRANO SUNER AZ ÚJ SPANYOL KÜLÜGYMINISZTER

A spanyol hivatalos közlöny hírt ad Beigbeder külügyminiszter távozásáról. Utódjául Serrano Sunert nevezték ki. Serrano Suner, még mint Franco megbízottja, fontos megbeszéléseket folytatott Berlinben és Rómában, most a spanyol külpolitika összes szálai az ő kezében futnak össze.

ANGOL HAJÓKNAK TILOS KIRÖTNI INDOKINÁBAN

A vichyi kormány Francia-Indokína kormányához rendeletet küldött a dakari incidens után, amelyben megtiltotta, hogy brit hajók kiköthessenek indokínai kikötőkben. A rendelet még mindig érvényben van.

A SZIÁMI HATÁRON FRANCIA CSAPATOKAT VONTAK ÖSSZE

A francia főkormányzó elrendelte Hanoban a határmenti védelmi berendezések megerősítését s csapatokat és hadianyagokat vont össze a szíami határon.

ANGLIA LETT ÉS ÉSZT HAJÓKAT AKAR LEFOGLALNI

Az angol hajózási minisztérium felszólította az angol kikötőkben tíz lett és észt teherhajó kapitányát, bocsássák hajóikat haladéktalanul a brit kormány rendelkezésére.

Bizonyos londoni körökben attól tartanak, hogy az angol kormány felszólítása könnyen megronthatja az angol-szovjet viszonyt, mivel a szovjet kormány szovjet viszonyt, mivel a szovjet kormány szovjet-orosz birtoknak tekinti a hajókat.

16 MILLIÓ AMERIKAI SOROZÓBIZOTTSÁGOK ELŐTT

Newyorki jelentés szerint az Egyesült Államok kedden teljesén

Aszmann

Tiszta gyapjú szövetek

a sorozás hatása alatt állottak. Tizenhatmillió 21-35 éves amerikai polgár került ezen a napon sor alá. Roosevelt elnök beszédét tartott a sorozás megkezdése alkalmából s beszédében kijelentette, hogy ez az intézkedés az Újvilág békéjének megőrzésére való előkészület.

Wendell Willkie republikánus elnökjelölt már előző esti beszédében foglalkozott a kérdéssel és kijelentette, hogy a védkötelezettség

nemzeti áldozat, amelyet megtámadhatatlan véderő megszervezése érdekében hoznak. Willkie biztosította a behívott fiatalembereket, hogy gyors és hatásos kiképzésben részesülnek az eddigi hibák elkerülésével. Utoljára 1918 szeptember 12-én rendelt el sorozást a washingtoni kormány. Roosevelt elnök elrendelte azoknak a hadianyagoknak összeírását, amelyeket idegen államok rendeltek meg Amerikában, de kiviteli engedély hiányában eddig nem szállíthatták el. A kiviteli engedélyt szándékosan tagadták meg azzal a céllal, hogy ezt a hadianyagot a mult héten kiadott törvény alapján az Egyesült Államok fegyverkezésének céljaira visszavásárolhassák.

Német hadijelentés

BERLIN, október 17. A véderő főparancsnoksága jelent:

Bár az időjárás kedvezőtlen volt, a német légi erő folytatta támadásait London, valamint Közép- és Dél-Anglia más hadászati célpontjai ellen. Különösen szép sikert értünk el egy Liverpooltól délre fekvő repülőter bombázása során. Egy közepangyal hadilüzem több csarnokát és műhelyét lángra gyújtottuk nehézbombáinkkal.

A sötétség beálltával újból megkezdők nagyszabású megtorló támadásainkat az angol főváros ellen. Mindenféle úrméretű bombát dobunk le egész hajnalhasadtáig a Themze mindkét partján fekvő hadicélokra. A keletkező tüzek vörösre festették a London feletti felhőréteget és az messzire ellátszott. Támadásokat intézünk még közép- és délangyal városok, többek között Liverpool és Birmingham ellen.

Az angol partok mentén többhelyütt

Uj légvédelmi módszereket alkalmaznak a németek

Berlin, okt. 17. (Német TI.) Eddig még nem alkalmazott légvédelmi módszerekkel lőttek le csütörtökre virradó éjjel egy angol repülőgépet a holland tengerparton. Mint a Német TI hiteles forrásból értesül, ott jelenleg egy újszerűtű fényszórót próbálnak ki. Ennek a fényszórónak rendkívüli fényereje volt most a veszte az el-

aknákat helyezték el repülőgépeink. A La Manche-csatorna nyugati kijáratánál tengerészeti tüzsergünk újból visszafordulásra kényszerített néhány ellenséges hadihajót, amely a partokat igyekezett megközelíteni.

Egy tengeralttjárónk elsüllyesztett egy hajókaravánból három, összesen 21.000 tonnás felfegyverzett gőzöst, köztük egy 10.000 tonnás tartályhajót.

Angol repülők az október 17-ére virradó éjjel bombákat dobtak le a birodalom területére, katonai károkat azonban nem okoztak. Ezzel szemben több városban újból lakónegyedeket találtak el. E támadások során Kielben több ház megrongálódott. Az elmúlt éjjeli légvédelmünk előtt egy angol gépet, még mielőtt elérhette volna a birodalom határát, egy másik gépet pedig légi harcban pusztítottunk el. Tengerészeti tüzsergünk szintén előtt egy gépet. Két gépünk nem tért vissza. (MTL)

lenséges gépnek. A brit bombázók a fényszóró rendkívüli erős hatása és eddig még el nem ért sugárereje annyira megzavarta, hogy mintegy megvakítottan, egyenesen a német légvédelmi állások felé került, hol néhány jól irányzott célzással lángborolva, a földre zuhant. (MTL)

Bombatalalat érte a londoni távolkeleti rádióleadót

Stockholm, okt. 17. (Német TI.) Londoni jelentések szerint csütörtökre virradó éjjel a távolkeleti szolgálatra beállított angol rövidhullámú leadóállomást német bombatalalat érte és szétrobbantotta. A hallgatókat felszólították, hogy

Fokozódó légi harcok az olasz arcvonalokon

VALAHOL OLASZORSZÁGBAN, okt. 17. A 131. közleményben jelentett Perseus-típusú ellenséges tengeralttjáró elsüllyesztő Toti olasz tengeralttjáró parancsnoka Bandino Bandini korvettkapitány volt.

A 130. közlemény jelentése szerint egyik torpedóvető repülőgépünk által megtorpedózott angol cirkáló, mint az angol tengernagy hivatal közli, a 9300 tonna vízkiszorítású Liverpool volt.

Eszak-Afrikában járőrharcok folytak ráuk névze kedvező eredménnyel.

Repülőink Fuka, Gassaba és El Daba ellenséges táborhelyeit bombázták, valamint katonai célpontokat Maaten Bagnush és Marsa Matruh vidékén. Heves légi harcok tüzeléssel szemben igen kielégítő eredményeket értek el és valamennyien visszatértek támaszpontjukra.

Ellenséges repülők robbanó- és gyújtóbombákkal hevesen bombázták Tobruk városát, néhány katonai épületben és 45 lakóházban károkat okoztak és kilenc barakkot elpusztítottak. Emberéletben nem esett áldozat. A Derne feletti ledobott bombák sem veszteséget, sem kárt nem okoztak.

Kelet-Afrikában egyik csapatunk megtámadott egy angol állást a Daga-folyótól délkeletre. Az ellenség fegyverek, löszerek és élelmiszerkészletek hátrahagyásával hanyathomlok elmenekült.

Repülőink bombázták Perim szigetnek katonai berendezéseit és Ghedaref repülőterét. Az utóbbi helyen egyik légi alakulatunk meglepetésszerűen alacsony

gépeiket kapcsolják át más brit állomásra.

Genf, okt. 17. (Német TI.) Duff-Cooper, az angol tájékoztatásiügyi miniszter — jelentik Londonból — átmenetileg megtiltotta, hogy a legújabb német légitámadásról sajtótájékoztatókat közöljenek.

repüléssel végrehajtott támadása során elpusztított 11 repülőgépet, felrobbantott egy löszerraktárt és megsemmisített egy tehergépkocsit.

Egy másik légi alakulat a Vörös-tengeren megtámadott két nagy hajót, amelyeket egy hadihajó kísért és az egyiket súlyosan eltalálta. Bombavetőink szembeszálltak a közbelépő ellenséges repülőgépekkel és egy Blenheim-gépet biztosan, egy Gloster-típusút pedig valószínűleg lelőttek.

Angol jelentés

LONDON, október 17. (NST.) Az angol tengernagy hivatal csütörtökön megerősítette, hogy a Malta közelében vívott tengeri csatában Liverpool nehézcirkáló súlyosan megsérült és a tengeri útközvet halálos áldozatokat is követelt a hajó legénysége között. Az áldozatok hozzátartozóit már értesítették.

Elsü lyedt hajók

Newyork, október 17. (Reuter) Newyorki tengerészeti körökben úgy tudják, hogy a Lorina nevű angol személyszállító gőzös a La Manche csatornában elsüllyedt. Ugyane körök szerint a norvég partok mentén egy tengeralttjáró elsüllyesztette a Toran nevű norvég teherhajót.

APOLLO
FILMSZÍNHÁZ
Telefon: 25-09

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ
FOX HIRADO és MAGYAR VILÁGHIRADO.

Csáky külügyminiszter a kolozsvári egyetem díszdoktora

A kormányzó a kultuszminiszter előterjesztésére megengedte, hogy a m. kir. Ferenc József Tudományegyetem dr. gróf Csáky István m. kir. titkostonácsos, külügyminiszter a m. kir. Ferenc József Tuda-

1940 október 18-án.

A magyar nemzet bálványozásig szeretett, legendás emlékü királynéjának élettörténetéből alkotott, nagystílű regényes filmjáték. — A legragyoibb magyar színpadok főszereplőivel: KARÁDY KATALIN, Tolnay Klári, Jávor Pál, Somlay Arthur, Rajnay Gyula, Billosi Tivadar, Fenyvessy Éva, Makláry Zoltán és Juhász József

A Hubay-Vágó, kontra Kertész Elemér perben ma lesz ítélet

A budapesti járásbírósg tegnap újabb tárgyalást tartott Kertész Elemér törvényhatósági bizottsági tag, a Tűzharcos Szövetség ügyvezető alelnökének ügyében, aki ellen — mint emlékeztet — Hubay Kálmán és Vágó Pál volt országgyűlési képviselők tetel feljelentést rágalmazás és becsületsértés vétsége címén. A feljelentők előadták, hogy június 10-én délután a pesti Vigadóban megtartott tűzharcos gyűlésen Kertész Elemér többszáz ember jelenlétében a következő kitélet használt: „Hubay Kálmán és Vágó Pál az általuk betérjesztett nemzetiségi törvényjavaslatlall az ezeréves hazugságot meghonlják, az országot darabokra akarják lépni, hazaárulók ők és árulók a magyarságnak”.

Kertész Elemér az első tárgyalás alkalmával tagadta bűnösségét. Azzal védekezett, hogy ő a Vigadóban nem

tartott beszédet, hanem ügyvezető elnökként csupán felolvasta azt a határozati javaslatot, amelyet aznap délelőtt a Tűzharcos Szövetség választmányi ülésén a szövetség jogászai megszövegeztek. Ez a javaslat azonban nem azonos szöveg azzal, amelyet a vád részéről neki tulajdonítanak.

Tegnap a bizonyítási eljárást folytatták le. Majd a perbeszédre került a sor. Hubay Kálmán, a főmagánvádló majd végül Vágó Pál jogi képviselője szólalt fel. Az utolsó szó jogán Kertész Elemér beszélt és hangoztatta, hogy a frontharcosok a vér és kard jogán tiltakoztak a nyilasok nemzetiségi javaslata ellen, mert nem akartak még egy Trianonit.

A járásbíró félbeszakította a tárgyalást azzal, hogy pénteken délelőtt hirdeti ítéletet.

Szociális felügyelők

A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére dr. Somogyi Ferenc egyet. m. tanárt, volt képviselőt, dr. Thegze Sándor volt képviselőt az Országos Szociális Felügyelőséghez, szociális felügyelőkké a VI. fiz. oszt.-ba kinevezte.

Vizsgálják a romániai vagyonok eredelét

Bukarest, október 17. A gyanús eredetű vagyonok felülvizsgálása ügyében kiadott rendeletet csütörtökön Antonescu tábornok utasítására megint kiterjesztették. A képviselőház és a szenátus volt elnökeinek, a dohányjövődéki igazgatóság vezetőségének, az önkormányzati vezetőknek, a volt udvari minisztereknek és a hadügyminisztérium egyes osztályvezetőinek szintén igazolniuk kell, mennyi vagyon szerelek az elmúlt tíz év folyamán és milyen úton.

Rendelet a gyógyszerügyi segédsemmélyzeiről

A belügyminiszter rendeletet adott ki a gyógyszerárakban és ezekkel összefüggő üzemekben foglalkoztatott segédsemmélyzet munkaidejének, legkisebb munkabérének és fizetéses szabadságidejének szabályozásáról. A rendelet hatálya alá tartozó alkalmazottaknak kell tekinteni a nyilvános és házi gyógyszerárakban, valamint ezekkel összefüggő üzemekben alkalmazott pénztári és irodai tisztviselőt, műszaki segédeket, raktári alkalmazottat, csomagoló, laboráns, takarítót és kifizetőt. Ezeknek az alkalmazottaknak munkaideje pénztári és irodai tisztviselőnél, raktári alkalmazottnál és csomagolóknál nem haladhatja meg a heti 56 órát. Műszaki segédeknél a heti 58 órát és laboránsnál, takarítónál, valamint kifizetőnél a heti 60 órát. Az alkalmazottat naponta egy óra ebéddő illeti meg. A rendelet megállapítja, hogy az alkalmazott munkaideje semmivel sem

hosszabbítható meg. A belügyminiszter a legkisebb munkabérek megállapítására bizottságot állít fel.

A nők családja a debreceni itélőtábla előtt

Grósz Sándor úgnök, békéscsabai lakos, akit többször elítéltek már lopás, csalás és közveszélyes munkakerülés miatt, az utóbbi években a nők becsapására specializálta magát. Debrecenben egyik asszonysmerősétől 150 pengős lengyel bundát csalt ki, kassai hölgyismerősét ezüstórájától, arany ékszerétől szabadította meg, de megkárosított zalogjegyekkel egy budapesti géprónót is a szerelmes úgnök, akinek az ország minden városában volt hölgyismerőse. A debreceni törvényszék siklasztás és háromrendbeli család bűntette miatt öt évi szigorított dologházra ítélte. A debreceni itélőtábla Barankaytanácsa helybenhagyta az ítéletet. A vádlott és védője semmisségi panasszal fordult a Kúriához.

Belgrád, október 17. A Politika mat száma közli a Szovjet TI-nek azt a híradását, amely szerint a moszkvai zenekonzervatóriumban Liszt Ferencről származó több levelet és nagyjértékű feljegyzést találtak.

Vígsház mozgó

Ma is a szívet-lelket gyönyörködtető, felejthetetlen MAGYAR HIMN:

Kelet felé . . .

Erdély visszacsatolása.

Prolongálva szombat-vasárnapra is!

Báró Vay László lemondott mandátumáról

Megválnak a Magyar Élet Pártja elnökségétől is

Már napok óta híre jár, hogy báró Vay László megválnak debreceni mandátumától és a Magyar Élet Pártja elnökségéről is. A lemondás tegnap vált ténnyé. A képviselőház tegnapi ülésén került bemutatásra báró Vay Lászlónak a képviselőház elnökségéhez intézett levele, melyben bejelenti, hogy lemond mandátumáról. A debreceni lajstromon ifj. Balogh István, a MEP debreceni titkára kerül be a képviselőházba báró Vay László helyére.

A tavalyi választáson ugyanis, mint emlékeztet, a következő MEP lista futott:

Báró Vay László
Ferenzy Tibor
Ifj. Balogh István
Nagybákay Riekl Antal
Polgáry István
Molnár János.

A választáson a MEP két mandátumot kapott, így lett képviselő báró Vay László és Ferenzy Ti-

bor. Most báró Vay László lemondásával helyére kerül a listán harmadik ifj. Balogh István.

Vay László nemcsak mandátumáról, hanem a MEP országos elnökségről is lemondott, amit a miniszterelnökhöz intézett levelében bejelentett.

Politikai körökben úgy tudják, hogy báró Vay felsőházi tag lesz. Ugyanis az egyházak felsőházi képviselőtéről szóló legújabb törvény értelmében a református egyházkerületek főgondnokai felsőházi tagságot kapnak. Miután báró Vay a tiszántúli ref. egyházkerület főgondnoka, míg ezt a tisztséget bírja, tagja lesz a felsőháznak.

Itt említjük meg, hogy budapesti jelentés szerint a kormánypártból kilépettekhez csatlakozott Milotay István is, aki egy ideig amellől kardoskodott, hogy a disszidálásnak nincs értelme és nem szabad feladni a kormánypártban biztosított pozíciójukat.

TELEKI MINISZTERELNÖK:

Alkotmányos életünk és parlamentarizmusunk reformját részben az érdekképviseletekre kívánom fektetni

A miniszterelnök beszéde az időszerű kérdésekről

Budapest, október 17. A Mérnökpolitikai Társaság az időszerű kérdések megvitatására vacsorát rendezett a Carlton szálló nagytermében. A vacsorán megjelent gróf Teleki Pál miniszterelnök, Varga József kereskedelmi miniszterium vezetésével megbízott iparügyi miniszter, Törley Bálint és Algyai Huber Pál államtitkárok, több felsőházi tag és országgyűlési képviselő, valamint műszaki életünk számos kiválósága.

A vacsorán, amelyen az erdélyi mérnökök képviselői is résztvettek, a megnyitót beszédet Kolbányi Géza mondotta.

Több felszólalás után gróf Teleki Pál miniszterelnök emelkedett szólásra.

— A szakszerű felszólalásokra — kezdte beszédét a miniszterelnök, legyen szabad szakszerűen válaszolni, minden szóvirág és minden megígérés nélkül. Felfogásom a minősítő kérdéseket, hogy megindulni egy pályán — természetesen főiskolai műveltséget, magasabb műveltséget feltételező pályán — olyannak szabad és olyannak kell, aki valamely szakban műveltséget és tudást szerzett. Hangsúlyozom, mind a kettőt, a tudást és műveltséget, mert tudás műveltség nélkül mesterség, műveltség tudás nélkül pedig nagyon könnyen alapnékülkülvé válik. Már most, ha valaki megindul és tovább megy azon a pályán, amely mondjuk az országvezetésben való részvétel felé emelkedik, amelyben a szellemi elitnek kell érvényesülnie, akkor már nem az a fontos, hogy az hogy kezdte, mi volt az első szakmunkája, amelyen megtanult gondolkodni, amelyen megtanult dolgozni, hanem az a fontos, hogy azután minő látókört szerzett a saját maga munkatérén és az államvezetéshez szükséges egyéb ágazatok terén. Természetesen nem polihisztorokra, hanem olyanokra van szükség, akik megértik a másikat, annak ismeretéből annyit tudnak, hogy megértik, értékelni tudják. Az államvezetésben csak a szintézis lehet az irányadó. Az embereket összegyűjteni, kivenni egyes gondolatkörökhöz, tehát az egyes embercsoportokhoz eljutni, azután letörölni az asztalról végzettségüket és így megcsinálni a szintézist.

— Egyik beszédemben utaltam már arra, hogy foglalkoznunk kell és foglalkozunk is bizonyos reformokkal, amelyek mondjuk, alkotmányos életünk és parlamentarizmusunk formájának reformjai. Nem titkolom, hogy ezt a reformot részben az érdekképviseletekre kívánom fektetni. (Eljenzés és taps.) Mostanában foglalkozom egy kérdéssel:

különböző kamarai szabályzatok közös nevezőre hozásával, helyesebben mondva: átalakítással. Ezek közül a kérdések közül nem a mérnöki kamara kérdése, hanem a mezőgazdasági kamara problémája a legnehezebb. Ez az átalakítás szükséges és ha arra az álláspontra helyezkedem, akkor az a véleményem, hogy az érdekképviseleteknek kötelezőnek kell lenni, mert ez a dolog természetéből folyik. Ezzel kapcsolatosan részleteket még nem mondhatok, de kijelenthetem, hogy foglalkoznak ezzel a kérdéssel nemcsak magam, hanem munkatársaim is. Nem fogom magamat sohasem politikailag odáig hajszolítani, hogy valami rosszat, így a közre ártalmassat csináljak. Tökéleteset senkinek csinál. Amit eddig elmondottam, ez volt a reform egyik oldala.

— A másik a közigazgatási oldal. Nem szeretem az „alkotmányreform” szót használni, mert az emberek mindig alkotmányfelforgatást értenek alatta. Pedig az alkotmányfejlődés a modern kívánalmaknak megfelelő. Ez az alkotmányfejlődés nem megy közigazgatási reform nélkül. Az egyszerűsítés kérdése csak a nevelés dolga. A felelősségre való nevelés. Ha egy aktát az első ember, aki elintézi, a másik, aki ellenőrzi, felelősséggel írják alá, akkor a többi aláírás felesleges. Ezt azonban csak felelősségre neveléssel lehet megcsinálni. Nincs olyan szabálya a világnak, amely el ne bürokratizálna a nemzeteket, ha nem nevelték felelősségre az embereket. Ezek a közigazgatási reform alapelvei.

— A miniszteriális, vagy egyéb közigazgatási munkálkodás célszerű átalakítása az lenne, ha az egyik csoport a mindennapi munkát végezné, amely szintén gondolkodást igényel, a másik csoportban szabadon felhasználható emberek volnának, akiknél nem nézik, hogy honnan jöttek, milyen szakot végeztek, de azt nézik, hogy mit végeznek, hogyan csinálják, úgy szellemi,

mint erkölcsi érzékkel dolgoznak és akkor alkalmasak lesznek ezekre a feladatokra. Ha megcsináljuk az ilyen emberek csoportját és azokat összefogjuk, akik különböző végzettségűek és itt nemesek a papírosvégzettségre, hanem a munka mikéntjét figyelembe

Gazdasági pályákra

— Én lent Erdélyben mindig arra kértem elsősorban a fiatalságot, másodsorban pedig a szülőket, hogy fiaink maradjanak meg a gazdasági pályákon és ne törekedjenek az állami nyugdíjas állások felé. A társadalmi rendezéssel és az állami, valamint magángazdaságban való elhelyezkedéssel kapcsolatban nem tudjuk, hogy mennyire megyünk egy nagyobb etatizmus felé, amely minden munkát állami munkának tesz meg, vagy pedig olyan gazdaság felé, amely-

A második müegyetemet Marosvásárhelyre

— Még egy egészen különleges kérdést szeretnék érinteni s ez a másik: a müegyetem kérdése. Ebben a tekintetben én is elfogult vagyok, ha Erdélyről van szó, de minthogy nem erdélyiek is hangoztatták ezt a kívánságot, kijelentem, hogy hozzá merek járulni. Azt azonban nem tudom, hogy Kolozsvárott legyen-e ez a másik müegyetem. Azok a kérdések, amelyek ipari vagy geológiai kutatást igényelnek s amelyek általában az ipari feldolgozással kapcsolatban vannak, keletebbre vannak. Azt hiszem, hogy Marosvásárhely földrajzi helyzete ezeknek a szempontoknak kedvez. Feladat tehát van elég s ha dolgozunk, akkor azokat megvalósíthatjuk.

vesszük, szóval különböző fajta munkából jönnek ezek az emberek, akiket magas színvonalon színtetítizáljuk, akkor ezek együttes munkája többet eredményezhet.

ben a magángazdaság ismét szabadon érvényesül, de egy józanabb és koncentráltabb állami kontroll alatt. Én azt hiszem, ez a helyes. Csak ma még nem tudjuk, hogy merre menjünk, ma még nem látszik ez világosan s azért nagyon nehéz. Most megmondom, hogy például egy státuszrendezésnél a magán- és állami gazdaság kérdése mint aránylanok egymáshoz. Ezzel a kérdéssel kell foglalkoznom, hogy mindkét lehetőséghez tudjunk adactálódni.

Az első feladatunk ma az, hogy kezdjük neki Erdély felkutatásához, mert azok a produktumok, amelyek indokoltá teszik a müegyetemet, megvannak. Akkor azok jóvedelmességére is hozzájárulhat a müegyetem megteremtéséhez és jobban alátámaszthatja szükségességét. Ha egyszer túl vagyunk ezen a háborús koron, akkor azt hiszem, mindenképp el fogunk tudni jutni, talán nem is olyan hosszú idő alatt, mert ha tekintetbe vesszük, hogy 22 év alatt hová emelkedtünk, akkor igazán nem hiszem, hogy bárkinek is joga lenne kishitűnek lenni azzal szemben, ami jöhet.

A miniszterelnököt beszéde után hosszasan éltették.

Varga miniszter a munkaközvetítés államosításáról és munkakamaráról

A miniszterelnök beszéde után Varga József iparügyi miniszter szólalt fel. Mindazok a kérdések — kezdte beszédét a miniszter — amelyek a müegyetemre, a státuszrendezésre és a mérnöki nyugdíjintézetre vonatkoznak, véleményem szerint, egy kérdésben sarkallanak, a kötelező mérnökkari tagságban. Amikor miniszter lettem, elhatároztam, hogy ezt ténylegesen meg is valósítom. A mai körülmények között azonban politikai szempontból nem tartanám helyesnek, hogy a mérnökkamara kérdésével foglalkozzunk, mielőtt a munkásság szociális kérdéseivel vonatkozó legfontosabb intézkedéseket meg nem tesszük. Programomként tűztem ki, hogy elsősorban megvalósítsam a munkaközvetítés államosítását. Hosszú, szívós küzdelem után ez a törekvésem megvalósult. A jelenlegi költségvetésben ennek az intézménynek továbbfejlesztésére 780 ezer pengő van felvéve.

— Másik törekvésem az, hogy létrehozom a székhatást. Örömmel jelenthetem ki, hogy a terveket már megszerkesztettük és az épület felépítéséhez pénz is rendelkezésre áll. Igen szüksé-

gesnek tartom ezt a kérdést, mert a magyar munkások mai munkaközvetítése, amely az állam igitse alatt folyik, igen szomorú állapotban van. A jelenlegi állapot nem tartható fenn. Jobb, korszerű, modern intézményt kell megvalósítanunk. Programomként tűztem magam elé azt is, hogy ezzel az intézménnyel karöltve, a kor szellemének megfelelően a munkakamara intézményét is megvalósítsam és örömmel jelenthetem ki, hogy az emelendő épületben a munkakamara is elhelyezésre fog találni. Bejelentetem, hogy a mérnökkamara kötelező tagságról szóló törvényjavaslatot a munkakamarai javaslatokkal egyidőben terjesztem be a Házbá. Én a kötelező mérnökkamari tagsággal olyan kamarát akarok látni, amely az elkövetkezendő idők harci fegyvertára lesz, amely irányítja nemesek a maga sorsát, mert az másodrendű, hanem az ország gazdasági életét is, az ésszerű beruházásokat, mert csak ezen keresztül lehet nemesek a mérnöki rendnek, hanem mindenkinek a szociális jólétét előmozdítani.

Teleki miniszterelnök Kolozsvárra utazott

Budapest, október 17. A kormány tagjai csütörtökön délután a miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács után az éjszakai órákban Teleki Pál gróf Kolozsvárra utazott, hogy ott különféle megbeszéléseket folytasson.

A miniszterelnököt útján elkíséri Palaky Tibor államtitkár, vitéz Náray Antal vezérkari ezredes, szállásmester és vitéz Gyulay Tibor, a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára, továbbá Ineze Péter miniszteri tanácsos, a miniszterelnök személyi titkára és a miniszterelnökségi sajtó képviselője Haefler István min. o. tanácsos.

A miniszterelnök többek között résztvesz az erdélyi képviselők és ve-

zérferfiak több napos kolozsvári értekezletén is, amelyeken különféle erdélyi problémákat beszélnek meg. A miniszterelnök kíséretével együtt vasárnap este tér vissza a Lél motorossal Budapestre. (MTI)

Uj egyetemi m. tanárok a debreceni egyetemen

A kultuszminiszter dr. Bartha László m. kir. s. vegyésznek, a m. kir. Tisza István Tudományegyetem bölcsészettudományi kar a dohány biochemia tárgykörből egyet. m. tanárrá történi képesítését jóváhagyólag tudomásul vette s ebben a minőségben megerősítette.

A kultuszminiszter dr. vitéz Kárpáthy Gyulay Tibor premontrei rendi középisk. tanárnak a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem bölcsészettudományi karán a 16. és 17. század magyar történelem külpolitikai relációi e. tárgykörből egyetemi m. tanárrá történi képesítését jóváhagyólag tudomásul vette és ebben a minőségben megerősítette.

— Csesemöholttest a postacsomagban. A miskolci közrendészeti temetőben postacsomagba csomagolt gyermekholttestet találtak. A rendőrség megindította a nyomozást.

Hungária filmszínház. Telefon: 24-71. szám.

MA ELŐSZÖR WILLY FORST, a népszerű filmrendező, a kitűnő író és mesierrendező idei első remeke:

„BELAMI“

RAGYOGÓ VÍCJÁTÉK Cuy de Maupassant világhírű regényéből. VILÁGHÍRADÓ!

Előadások: d. u. 5. 7. 9 órakor!

Jön! „Oz“ a csodák csodája!

Nyolcvanöt százaléka magyar a visszatérti erdélyi részek huszonegy városának

Erdély 49 városából 21 került vissza a bécsi döntéssel. A lakosság anyanyelvét vizsgálva megállapítható, hogy az egy Besztercét kivéve, tisztán magyar jellegű városokról van szó. A lakosság 85.5 százaléka vallotta magát magyarnak, a románok számaránya pedig csak 9.9 százalék volt.

Fizetéspótlékokat kapnak a barkilisztviselek

A TEBE értesítette a tagintézeteket, hogy november 1-től rendezze a barkilisztviselek fizetését. A TEBE-bankok évi 6000 pengő jövedelemig hét százalékos fizetésjavítást adnak, 6000-8500 pengő jövedelemig évi 420 pengő pótlékokat fizetnek, míg a nagyobb fizetésűek nem kapnak pótlékokat.

A pótlékok folyósítását több vidéki pénzügyintézet már el is határozta.

A kultuszminiszter tárgyal az egyházi főiskolák ujjszervezéséről

A felsőház közoktatásügyi bizottságában Hóman Bálint kultuszminiszter kijelentette, hogy a keresztény egyházak által fenntartott jogakadémiai átszervezése ügyében tárgyalni kíván a főiskolákat fenntartó egyházak vezetőivel. Ezek a tárgyalások a közeljövőben kezdődnek meg.

Szombaton délután öt órakor lesz a Kollégium diszertében a női felső kereskedelmi iskola ünnepélye

Szombaton és vasárnap délután öt órai kezdettel rendezi meg az erdélyi menekültek javára ünnepélyét a Négyévfolyamú Női Felső Kereskedelmi Iskola, mely ünnepélyt a legnagyobb érdeklődés nyílvánult meg már is. A vasárnapi előadás jegyei csaknem teljes számban elkelték már, a szombat délutánra is csak korlátozott számban van néhány jegy.

A Székely Himnusz vezeti be az ünnepélyt, az ünnepi beszédet Szalaci Rác Imre mondja, a többi számokat a növendékek adják. Rövid színdarab, szavaltat, ének, tánc teszi változatossá a műsort. Az iskola ezúton is felhívja az érdeklődők figyelmét a két előadásra, melynek minden jövedelme jótékony célt szolgál.

Tizenkétévi fegyházra ítéltek Datky MABI-főtiszt gyilkosát

Hónapokkal ezelőtt Datky Albert budapesti MABI-főtisztet meggyilkolták a lakásán. Hosszas nyomozás után a rendőrségnek sikerült kideríteni a gyilkost, akiről kiderült, hogy Kovács Jánosnak hívják, 27 éves, szobafestősegéd. A gyilkos, aki a MABI-főtisztet megfojtotta, kezdetben tagadott, később azonban a rendőrségen beismerő vallomást tett. Azzal védekezett, hogy erős felindulásban követte el a gyilkosságot.

A budapesti büntetőtörvényszék zárt tárgyalás után nyilvánosan hirdette ki ítéletét. Eszerint Kovács János bűnösnek mondotta ki szándékos emberölés és lopás bűntetteiben és ezért öt tizenkét évi fegyházra ítélte el. A vádat képviselő ügyész megnyugodott az ítéletben, míg az elítélt gyilkos enyhítésért fellebbezést jelentett be.

— Franciaországban gyűjtik a vadgesztenyét. A francia mezőgazdasági minisztérium felhívást intézett a lakossághoz, hogy szappankészítés céljaira minél nagyobb mennyiségben gyűjtsék a vadgesztenyét.

A debreceni bajtársi egyesületek gyűlése

Memorandumot terjesztettek a miniszterelnökhöz.

A rektor és a kapitányság vezetője megbeszélést folytattak az ifjúsági vezetőkkel a nyugalom fenntartása végett.

Dr. Mitrovics Gyula egyetemi rektor tegnap délután fogadta Zombory Gyula rendőrfőtanácsost, a debreceni kapitányság vezetőjének helyettesét az elmúlt napokban történt események ügyében. Rövid, tízperces megbeszélés után a rektor magához kérte dr. Várady Borsay Miklóst, a Turul Bajtársi Szövetség debreceni kerületének vezetőjét, majd a bajtársi egyesületek vezetőit, főtisztjeit is bevonták a megbeszélésbe.

Ezen a most már kibővült keretű megbeszélésen dr. Mitrovics Gyula rektor felkérte Zombory Gyula rendőrfőtanácsost, hogy ismertesse az ifjúság vezetői előtt a hivatalos álláspontot. Zombory Gyula hangoztatta, hogy ebben a pillanatban nem mint az ifjúság barátja, hanem mint az uca rendjéért felelős jött ide. Hangoztatta, hogy megértéssel van a legteljesebb mértékben az ifjúságot ért sérelmek iránt és felkérte az ifjúságot, hogy legyen segítségére a támadók személyének megállapításában. Ha ezek kézrekerülnek, a törvény teljes szigorát fogják alkalmazni rájuk. Viszont megkérte az ifjúságot, hogy ne kövessék el újabb sérelmet felháborodottságának, találgatás más méltóbb kifejezőmódot.

Az ifjúsági vezetők részéről történt néhány hozzászólás után dr. Mitrovics Gyula rektor emelkedett szólásra. Nem szenved kétséget — mondotta —, hogy a rendőrségnek az a feladata, hogy a vagyon- és életbiztonságot fenntartsa, ebben nem tehet engedményeket. Viszont az ifjúságon esett sérelem elégtételt kíván. A rendőrség is ezt akarja, tehát működjék együtt az ifjúság a rendőrséggel, vegyen részt a bűnösök kinyomozásában. De vegyen részt az ifjúság az uca rendjének helyreállításában és fenntartásában, azáltal, hogy visszahúzódk minden kihívással szemben. Az volna baráti tanácsom, hogy az ügyünkkel az uca ne foglalkoztassuk, hanem az ifjúság ügyének érdekében találjon más kifejezési formát. Gyűljön össze az ifjúság a tervezett nagygyűlésen és ezen fejezze ki kívánságait egy elfogadandó memorandumban és terjessze fel a kormánynak. Egyebet az ifjúság nem tehet, mert a rendnek a felborulása senkinek sem használ.

Ezek után dr. Mitrovics Gyula rektor beszámolt arról, hogy a zsidó hallgatóság érdekképviseletével beszélt és az előadások látogatásával szemben tartózkodó magatartásra kérte őket. Így biztosítottak látszik, hogy a zsidó hallgatók ügyük végleges rendezéséig, vagy a most keletkezett vihar elültéig nem lépnek az egyetem területére.

Dr. Várady Borsay Miklós kerületi vezér válaszul Mitrovics Gyula rektor és Zombory Gyula rendőrfőtanácsos tájékoztató baráti szavaira. Beszámolt arról, hogy a „Turul” szolidaritása a debreceni bajtársakkal már abban megnyilvánult, hogy az ország összes egyetemén a zsidó hallgatókat eltanácsolta az előadások látogatásától. Ezután ígéretet adott arra nézve, hogy a bajtársi egyesületek a jövőben az uca rendjét meg fogják óvni. Kijelentette azonban, hogy ha még egy esetben támadás ér egy bajtársat, akkor a bajtársi egyesületek kénytelenek lesznek a támadásokra megfelelő választ adni. Ezután bejelentette, hogy a bajtársi egyesületek közvetlenül a megbeszélés után az egyetem díszudvarán megtartják a nagygyűlést. Dr. Mitrovics Gyula rektor a nagygyűlést tartását engedélyezte.

Igy az egyetem díszudvarán jóval félely után felsorakozott a bajtársi egyesületek ifjúsága zászlókkal. Szemben a díszudvaron dr. Mitrovics Gyula rektor foglalt helyet, körülötte a bajtársi egyesületek vezetői.

Megnyitól a Nemzeti Hírszöveget mondták el, majd dr. Várady Borsay Miklós kerületi vezér emelkedett szólásra. Ismertette a megbeszélés eredményét, majd felolvasta a „Turul” memorandum tervezetét.

A memorandumban, melyet a miniszterelnökhöz intéznek, a Turul Bajtársi Szövetség debreceni kerületének és az itteni főiskolai ifjúság kívánságának adnak kifejezést a készülő új zsidótörvénnyel kapcsolatban hét pontban. Ezekben a pontokban radikális intézkedések bevezetését kívánják. A memorandumtervezetet a nagygyűlés egyhangúlag elfogadta.

Dr. Várady Borsay Miklós még elmondotta, hogy ezt a memorandumot elküldik a miniszterelnöknek. Ezt a bejelentést is egyhangúan tudomásul vették. Utána Kalas Géza jogszigorló mondott beszédet, amelyben megindokolta a memorandumban foglaltakat.

Azután dr. Mitrovics Gyula rektor emelkedett szólásra.

— Megelégedéssel tölt el — mondotta —, hogy megtalálták azt a for-

Kormányzói kézirattal berekesztették az országgyűlés második ülészakát Uj tisztikart választ a képviselőház

Budapest, okt. 17. A képviselőház tegnapi ülésére nagy számban jöttek el a képviselők. Tasnádi Nagy András elnök zsúfolt pad-sorok előtt nyitotta meg az ülést. Bemutatta báró Vay László és Várady László képviselők leveleit, melyben bejelentik, hogy a debreceni, illetve a tiszamajori választókerületben nyert képviselői megbízatásukról lemondanak. A megüresedett választókerületekben a következő pótképviselők behívása iránt megkeresik a belügyminisztert.

Bemutatta az elnök a felsőház elnökének átiratát, amelyben tudatja, hogy a felsőház az egyetemi törvényjavaslatot a képviselőház szövegében változatlanul elfogadta. A törvényjavaslatot továbbá alkotmányos eljárás céljából megküldik a miniszterelnöknek.

Gruber Lajos többszöri elnöki figyelemztetés közben bejelentette mentelmi jogának megsértését azon a címen, hogy kerületében megakadályozták szabad mozgásában.

Gróf Teleki Pál miniszterelnök állott ezután szólásra és a következőket mondotta:

— Magyarország főméltóságú kormányzójától legfelsőbb kézirat érkezett. Kérem annak felbontását és felolvasását.

Boczonádi Szabó Imre jegyző olvasta fel ezután a kormányzói kéziratot, amely a következőképpen szól:

A felsőházban is felolvasták a kormányzói kéziratot

A felsőház tegnap szintén ülést tartott. Az elnök bejelentést tett az új erdélyi felsőházi tagok kinevezéséről.

Jelentette ezután, hogy a képviselőház elnökétől átirat érkezett, amelyben megküldi az országgyűlés második ülészakájának berekesztéséről és a

Az árkosi székhelynek igaza lett

Árkos kisközség a most hazatérő Háromszéki vármegyében, Sepsiszentgyörgy mellett.

Történt jónéhány esztendővel ezelőtt, hogy a falu határában a román hadsereg tűzrétegű löveget létesített, minek előzményeként a gazdák földjéből nagy területet sajátított ki az állam és a székelyek részére másutt hasítottak ki új birtokrészeket. A művelet lebonyolítására egy őrnagy parancsnoksága alatt katonai bizottság szállt ki Brassóból. Összedoboltatták a gazdákat a községhez és az őrnagy (erdélyi román volt, jól beszélt magyarul) előadta, mi készül és elmagyarázta, hogy bele kell nyugodni a megváltozhatatlan intézkedésbe. A székelyek végighallgatták a diktációt, egy mukkot sem szóltak rá, mire elsodálkozott az őrnagy:

— Hát senkinek sincs semmi szava?

Előlépett most egy hetven év körüli góbé, forgatott kettőt-hármat a kezében tartott kalapján és megszólalt:

— Őrnagy úr, instálom, csak egyetlen kérésünk volna, ha elő szabad terjeszteni.

— Beszéljen, öreg!

mát, amelyben kifejezést adtak érzéseiknek. Ti most tanúságot tettek arról, hogy tanulmányaitoknak végzése mellett érdeklődtek a kor mozgó eszméi iránt, amelyek a magyarság jövőjét fogják biztosítani. Az uca botrányokkal szemben méltóságotoknak megfelelően ezen a gyűlésen fejezték ki érzéseiket és kívánságaikat. Most mint „Turul” magister arra kérlek benneteket, hogy méltóságotokat, amelyről itt bizonyosságot tettek, továbbra is megtartsátok.

A rektor magnifikus szavait éljenzéssel fogadta a nagyszámú ifjúság. Befelezésül a Himnusz énekelték el és ezzel véget ért a nagygyűlés.

Magyarország országgyűlésének kormányzói üdvözlőjét

Tisztelt Országgyűlés! A magyar királyi miniszterelnök előterjesztésére az általam 1939. évi június 10-ére összehívott és 14. napján megnyitott országgyűlés második ülészakát ezzel berekesztem és egyszersmind a harmadik ülészakát 1940. évi október hó 21-ére összehívottam nyilvánítom.

Kelt Budapesten, 1940. évi október hó 16-án.

Horthy Miklós
kormányzó.

A kormányzói kézirat felolvasását a Ház tagjai állva hallgatták végig és utána melegen ünnepelték a kormányzót.

Tasnádi Nagy András ezután jelentette, hogy a képviselőház két alelnökének háznyagának, jegyzőinek és a bizottságoknak megbízatása lejárt. A legközelebbi ülést 21-én, hétfőn délelőtt 10 órakor tartják és az elnök javasolta, hogy ekkor válasszák meg a Ház két alelnökét, jegyzőit és háznyagát.

Teleki Pál gróf miniszterelnök indítványozta, hogy a jelenleg betöltött kilenc jegyzői álláson kívül az erdélyi és keletmagyarországi képviselők bevonulása folytán a tizedik jegyzői állásról is döntsön a képviselőház.

A miniszterelnök indítványát elfogadták.

A képviselőház történelmi jelentőségű második ülészakája ezzel véget ért.

harmadik ülészakájának megnyitására szóló kormányzói kéziratot. A kormányzói kézirat felolvasása után az elnök, báró Perényi Zsigmond bejelentette, hogy hétfőn délelőtt 11 órakor tart ülést a felsőház. Az ülés tárgya az új ülészakájának megnyitásával kapcsolatos választások megtartása.

— Éppen csak azt mondja meg nekünk, őrnagy úr, ha magik innen kitakarodnak, a régi, vagy az új földek maradvány-e kezünkben?

Pár pillanatig dermedt csend volt. Senki se tudta, mi következik a kérdésre. Az őrnagy mintha a kardjához akart volna kapni, de aztán mégis inkább a fölényes mosolyt választotta:

— Hát ha maga még hinni mer az ilyen változásban, megnyugtathatom, hogy hiába hisz benne. Különböző tudja mit, belemegyek a tréfába. Visszakapják majd a régi földeket a magyaroktól.

— Csak ezt akartuk tudni, köszönjük szépen az eligazítást, az Isten adjon jó egészséget — vágta össze katonásan a két sarkát az öreg góbé s már fordult is, hogy rangosan masirozzék a község-házról. Ment utána a többi is...

... És a bécsi döntés a fellegkel együtt elfujta a román fölényt és tréfát Árkos felől. Kiderült a székely ég: a kis falu a felszabadulás boldog és magasztos ünnepét üli.

— Megerősítik az Azori-szigetek helyőrségét. A 60-as portugál zászlóalj már be is hajózott a szigetek erősítésére.

A debreceni „Fekete kéz” a vádlottak padján

A zenészhitelesség zsaroló leveleinek különös története

Csütörtökön délelőtt tárgyalta a debreceni törvényszék Fővenyessy Sándor tanácsa a debreceni „Fekete kéz” zsaroló leveleket író Budafoki Boskóvitza Béla bűnügyét. Dr. Telkes Béla ügyész vádja szerint ez év januárjától kezdve augusztus 28-ig kilenc zsaroló, fenyegető levelet írt a vádlott a következő debreceni lakosoknak: Steinfeld Istvánnak, Bernfeld Sámuelnek, Bernfeld Hermannának, Berger Zsigmondnak, Grósz Károlynak, Glück Hermannának, Friedlaender Lidának, Welsz Albertnek, Knöpfler Simonnak, Tóth Lászlónak. A fenyegető tartalmú levelekben ilyeneket írt: Számolni kell a tényekről... én sem kegyelmezem... ismerem titkát, bizonyítékaim vannak... ha nem teljesíti kérésem csak én fizethet rá... semmitől sem riadok vissza...

A levelekben pénzt követelt és kérte, hogy az általa megjelölt helyre tegyék el a részére. Bernfeld Sámuelétől 1500 pengőt, Glück Hermannétól 2500 pengőt, Berger Zsigmondtól is 2500-at kért, de neki írta a legtöbb fenyegetést tartalmazó levelet. Ösmerem titkát, bizonyítékaim vannak, hallgatásomért sokszorosan megérintnek, amivel én jövök, ha nem teljesíti kérésemet. Nekem már minden mindegy nekem már nincs mit veszítenem... ha nem teljesítené kérésem, vagy megpróbálná értesíteni a rendőrséget ez egyértelmű lenne önnek az öngyilkossággal... én biztosítom magam, ha kell egy pár ember életén keresztül is, ehhez tartsa magát.

A zsarolás nem sikerült, mert senki pénzt nem adott. Glück Hermanné részére kijelölt rejtékhelyen sem talált pénzt a borítékban, hanem egy levelet, melyet már a nyomozó detektív írt. A vádirat szerint Budafoki Béla zsaroló szándéka komoly volt, mert a levelekben arra is felhívta a címzetteket, hogy megadott szövegű apróhirdetéseket adják tudtára, hogy a pénzt részére elittették a megjelölt helyre.

A tárgyaláson az elnök szavaira kijelentette, hogy ő nem pénzt akart, csak hosszújjában írta a levelet, hogy egyeseket megfélemlítsen, mert ő a zsidótörvény miatt rosszabb helyzetbe került a MÁV-nál. Nem akart ő annyi pénzt összejáratni, hogy azon Amerikába menjen, új életet kezdeni.

A kihallgatás során az izgalomtól rosszul is lett néhány percen a 26 éves fiatalember.

Dr. Lévy Zoltán védő hivatkozott arra, hogy védenca kiváló, tehetséges zenész, aki hatféle hangszeren művészién játszik és több debreceni zenekarban szerepelt és meghívása volt a budapesti hangverseny zenekarhoz is. A vasútnál öt éven át dolgozott a róm-katolikusnak nevelt fiú, mint kocsifelíró. Az iratok beszerzésénél megállapították a vasútnál, hogy az apja zsidó és rövid idő múlva átkerült a kényelmesebb beosztásból a raktárba árukat hordani. Nem akarta kezét a nehéz munkával tönkre tenni, mert mint zenész akarta a jövőjét megalapozni és ezért otthagya az állását és a bűnügyi ponyvaregények hatása alatt, azokból olvasott kifejezésekkel írta meg lelkiismeretösszeomlásának hatása alatt a leveleket. Rossz tréfa volt, gyerekes rémisztetés amit csinált, de nem zsarolás. Az utolsó szó jogán a vádlott kijelentette: Tessék súlyos büntetést

reám kiszabni, mert nekem úgy sincs már helyem az életben! Nem tudok érvényesülni.

A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után megállapította a folytatólagosan elkövetett zsarolás kísérletét.

Vitéz Horthy Istvánnal élén a „Horthy Miklós Repülőalap” Intézőbizottsága szemlét tartott a nyulási sportrepülőtéren

A Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap intézőbizottsága élén vitéz Horthy Istvánnal, vitéz Hány Lászlóval, a m. kir. honvéd légi-erők parancsnokával, vitéz Laberczy Rezső ezredes, a honvéd légi-erők dandárparancsnokával, vitéz Bánfalvy István repülőezredessel, a m. kir. légi-erők vezérkari főnökével, Ojtozi Ernő m. kir. repülőernagy és dr. Ember Sándor országgyűlési képviselő, a Nemzeti Repülőalap társelnökével, továbbá Jánossy Istvánnal, a Magyar Szárményak főszervezőjével csütörtökön reggel két utasszállító repülőgépen Debrecenbe érkezett, hogy szemlét tartson a nyulási sportrepülőter létesítményei és a növendékek felett.

A díszszemlén részt vett az egész repülőter kiképzőkerete, a motoros és vitorlázóosztály, a DVSC vitorlázó repülőerők csoportja. Megjelent a szemlén a Debreceni Repülő Club részéről Lossonezy István főispán, elnök távollétében dr. Bókay Zoltán egyetemi tanár, ügyvezető alelnök és Kiss József tankerületi

nek vétségét és ezért elítélte Budafoki Bélát 3 hónapi fogságra. Büntetéséből egy hónapot és 15 napot kitöltöttnek vettek az előzetes fogsággal. Az ítéletben az elítélt megnyugodott, a védő fellebbezést jelentett be, az ügyész súlyosbítást kérve fellebbezett. A védő kérésére a bíróság szabadlábra helyezte az elítéltet.

főigazgató. A Nemzeti Repülőalap intézőbizottságának szemléleit, élén vitéz Horthy Istvánnal, dr. Stepper Károly repülőter parancsnok, főoktató fogadta a feszes vigyázzban felsorakozott díszsereg előtt. Leadta a jelentést s ezután a bizottság megtekintette a repülőter épületét, különböző létesítményeit, mindentől szinte elragadtatással és a legteljesebb elismeréssel nyilatkozva dr. Stepper Károlynak a látottak felett.

Ezután a növendékek bemutatására került sor. Műrepülést és más gyakorlatokat mutattak be és a látottak felett vitéz Horthy István, a Nemzeti Repülőalap elnöke dr. Stepper Károly főoktatónak meleg hangon fejezte ki elismerését. Vitéz Hány László parancsnok pedig Vizer Fáy Aladárnak, a vitorlázóosztály oktatójának fejezte ki megelégedését.

A díszszemle befejezte után a magas vendégek elbúcsúztak a repülőtéren, majd tíz órakor Szegedre repültek.

Ítélet a halálosvégű fatolvajlás ügyében

Enyhítő körülmény a nagy szegénység és a szigorú ítélet

Dr. Viszokay büntetőtanácsa csütörtökön hirdette ki az ítéletet a halálosvégű fatolvajlás ügyében, melyről már írtunk. A bíróság megállapította, hogy Takács Imre erdőőrt egy nagy akácfakarral Nagy Sándor napszámos ütötte le és két fiatalkorúval ütötték a védtelen embert a nagy hóban. Nagy Sándort 8 hónapi börtönrre ítélték el. Az egyik fiatalkorút dorgálásra, a másikat egyhónapi fogságra. Kimondotta a bíróság, hogy szövetkeztek a falopásra és egy csoportban mentek az erdőbe fűrészekkel, fejszékkel felszerelve. A többi vádlott büntetése a következő: Kiss András 3 hónap, Kerekes Sándor, Felhősi Péter, Mészá-

ros László két hónap, Kocsárdi András, id. Szabó József, Varga Pál, Tóth Elek, Keeskes József, Balogh József, Koszorús Sándor, Boruzs Sándor egy hónap és egy fiatalkorú 15 nap.

A bíróság az ítélet indoklásában enyhítő körülményeknek sorolta fel a vádlottak nagy szegénységét, nyomorát, a szigorú hideg telet, melyben nem tudtak tüzelőszerekhez jutni, hogy nagyszámú családjuknak, kis gyermekeiknek meleg szobát biztosítsanak. Súlyosbító körülménynek vette Nagy Sándorral szemben, hogy a már védtelen erdőőrt tovább ütötte. Az ítélet nem jogerős.

Láncot kötött saját nyakába és lovaival halálra akarta magát vonszoltatni

A szováti uti tragédia a debreceni törvényszék előtt

Fiatal leány és családos kisczarda esete került a debreceni törvényszék elé csütörtökön. Nagy István kisczarda ez év februárjában a szováti úton felugrott arra a szánkóra, melyet Balogh Julianna hajtott, de a leány lelökte a hóba. Nagy István dühében előkapta kését, újra a szánkóra ugrott és a leány arcába vágta kését. A seb olyan súlyos volt, hogy 23 nap alatt gyógyult. A kisczarda, akinek felesége és három gyermeke van, annyira elkeseredett az eset után, hogy láncot kötött a nyakára, lefeküdt a hóba és lovaival megostorozva, halálba akarta vonszoltatni magát. Terve nem sikerült, mert a lovakat lefogták s kivették a láncokból a nyakát, hazavitték a lakására, de ott is öngyilkosságot kísérelt meg, mert beugrott a kútba, kimentették.

A mostani főtárgyaláson a bicskázás miatt emeltek vádat ellene. Azzal védekezett, hogy nagyon felingerült állapotban volt és azt sem tudta, mit csinál. Dr. Szelényi De-

zső védő elmondotta, hogy védenca a Balogh-tanyán volt egy évig, ott dolgozott a gazdaságban, udvarolt Balogh Juliannának, a fiatal leánynak és elhanyagolta feleségét, családját. Egy év után kitétek a szűrőt, mert más vőlegény jelentkezett. Nagy Istvánt nagyon bántotta, hogy családját elhagyta és a fiatal menyasszony is kiadta az útját. Követelte Baloghéktól, hogy fizessék meg anyagi veszteségét. Nem akartak beszélni sem vele. Nem rablás, csak elszámolás volt a célja, amikor a leány szánkójára felugrott. A polgári perben már igazat adtak Nagy Istvánnak és megítélték részére 1050 pengőt. A bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével elítélte kéthónapi fogságra. Az ítélet nem jogerős.

— Földrengés Spártában. Spártából heves földrengést jelentenek, amely nyomán házak dőltek össze, a tornyokban pedig maguktól megkondultak a harangok.

1940 október 18., péntek 5

METEOR MOZGÓ MŰSORA:
5-7-9 óraker UTOLJARA! Magyar film!
Az utolsó Werczkey
Szelezky Zita aranyos humoru vígjátéka
Holnaptól: Jessy James milliós színes film

Tömeges ablakbetörések ügyében tettek feljelentést a rendőrségen

A debreceni rendőrségre a tegnapi napon tömegesen érkeztek feljelentések ablakbeverések miatt.

A feljelentések során panaszt tett az izraelita hitközség ismeretlen tettesek ellen, akik a Deák Ferenc uccai templom 25 színes ablakabláját csütörtökre virradó éjszaka betörték. Az ablakok betörését a reggeli órákban fedezték fel.

Ugyancsak betörték csütörtökön reggelre a Mandel Lipót cég Ferenc József úti kirakatának egyik tábláját. Az üveg csörömpölésére többen felfigyeltek, azonban mire a helyszínre érkeztek, a tettesek már eltűntek a Gambrinus átjáróban.

Ezenkívül közel húsz magánháznál történt kisebb ablakbeverésről tettek feljelentést a rendőrségen. A feljelentők között némcsak zsidók, hanem több keresztény ember is van, akiknek ablakait szintén az éjszakai órákban törték be. A rendőrség megindította a nyomozást.

Héthónapi börtön, potyautazásért

Dezsán István napszámost a szegedi fogházból állították a debreceni törvényszék elé csütörtökön délelőtt. A vád az volt ellene, hogy a vasúton háromszor is jegy nélkül utazott. Dezsán azzal védekezett a bíróság előtt, hogy őt a potyautazásért már elítélték azért, űl a szegedi fogházban. A bíró beszerezte az iratokat és azokból megállapította, hogy a vádlott nem mondott igazat a védekezésében, mert más család miatt itélték el. Tekintettel arra, hogy már többször volt elítélve, héthónapi börtönrre ítélték a potyautazásért. Az ítélet nem jogerős.

Letartóztatták a kishegyesi uti gyermektragédia okozóját

Átadták az ügyészségnek Arday Péter fuvarost, aki ellen gondatlanságból okozott emberölés miatt indult meg az eljárás, mert a Kishegyesi úton eldobott egy veszélyes tárgyat, melyet megtalált a nyolcéves Majoros József. Az felrobbant a gyermek kezében és darabokra tépte. A nyomozás során azt is megállapították, hogy a veszélyes tárgy Szél István útján került Arday Péterhez és így mint bűntárs a rendőrség őrizetébe került Szél is, de az ügyészség szabadlábra engedte. A vizsgálóbíró rövidesen dönt Arday további fogvartatásának kérdésében.

Kiesett a felborult szekérből és agyrázkódási szenvedett

Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délután a Kassa út 35. szám előtt. Lovass Ferenc 30 éves békényi lakos, az ottani Jármű tanyáról költözött be szekéren Debrecenbe. Lékai István Torockó ucca 20. szám alatti lakos, fuvaros szállította be. Lovass és Lékai a Kassa úton a fuvarbér miatt összeszórtalkoztak és vitatkozás után Lékai dühösen a lovak közé csapott. A lovak megbokrosodtak és vadul vágatni kezdtek, majd a Kassa út 35. előtt felborították a szekeret. Lovass Ferenc olyan szerencsétlenül zuhant a kövezetre, hogy agyrázkódást szenvedett és a mentők eszméletlen állapotban szállították a sebészeti klinikára. Lékai István is kiesett, azonban csak könnyebb zúzott sebeket kapott.

Esti Magyarország
A legkésőbbben megjelenő délutáni lap, tökéletes, mert felöleli a nap összes eseményeit!

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg uca 1. szám, Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás). Éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő, félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő. Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA október 12-én reggel 8 óráig, október 19-én reggel 8 óráig: „Aranygyal”, Piac u. 50. Telefon: 24-53. — „Reménység”, Csapó u. 22. Telefon: 34-21. — „Isteni gondviselés”, Petőfi tér és Teleki uca sarok. Telefon: 29-81. — „Sas”, Hatvan u. 70. Telefon: 11-93.

Hősök naplója

— 1914 október 17. — A volt 69. községi gyalogezred 7. századát ezen a napon a galíciai Stary Sambor környékén a Zalarski magaslapon levő tisztásra küldték előre azzal a paranccsal, hogy a Zvor—Sprynia-i utat figyelje meg. A késő délutáni órákban az előretolt századot körülbelül egy zászlóalj erősségű géppuskákkal megerősített ellenes támadta meg és 80 lépésnyire megközelítette. A türelvél szemben a század meghátrált. E válságos pillanatban Vida Ferenc tartalékos zászlós a fedezék mellvédére ugrott, alárendeltjeit lelkes szavakkal kitalásra buzdította, majd százada élén megrohmozta és visszaverte az ellenséges zászlóaljkat. Csak Vida személyes bátorságának tulajdonítható a roham sikere és hogy a század továbbra is megtartotta állását; előbb leírt fegyverténye után pár napra súlyosan megsebesült. Vida Ferenc zászlóst kiváló vitéz magatartásáért az arany vitézségi fémrel tüntették ki.

— A Kormányzóné a szegedi farmasikrek keresztanyja. A Főméltóságú Asszony vállalta Nagy Istvánné három leánygyermekének keresztanyaságát.

— Dr Kölesy Sándor polgármester szemlélt tartott a Guthon a faállomány ügyében dr Veress Géza főjegyző társaságában szerdán délelőtt.

— D. dr Révész Imre püspök vasárnap a sándorfalvai új templom megadására elutazik Debrecenből. Sándorfalva Szeged környékén egy kis szörványgyülekezet, nagy telkesedéssel és áldozatkészséggel építette meg templomát és vasárnap a megáldást istentisztelet keretében Révész püspök végzi. Révész Imre püspök egyébként a jövő hét végén előreláthatólag a nagy-szalontai egyházmegye községyében tesz látogatást.

— A tiszántúli ref. egyházkerület szerdán tartja tanácsülését. A tiszántúli ref. egyházkerület október 23-án reggel 9 órai kezdettel tartja tanácsülését d. dr. Révész Imre püspök és báró Vay László főgondnok elnöklésével. Ugyanezen a napon délután 3 órai kezdettel az egyházkerületi bírósági időszakos tanács tartja ülését.

— A Dózei ref. Leánynevelőintézet igazgatótanácsa ülést tart a jövő hét folyamán és ezen az ülésen kerül betöltésre a tanítóképzőintézetnél megüresedett ének- és zenetanári állás.

— Akik még nem jelentkeztek a Szatmárra menetelre és vasárnap szándékoznak menni, még ma pénteken reggel fél 9 óráig lehet jelentkezni: vitéz Szabó Endréné Ajtó u. 11. sz. alatt. A később jelentkezők már nem vehetők figyelembe. Vasárnap reggel fél 5 órakor találkozás a vasárnapi állás.

— Isztanbulba utazott Rendeli szófiai angol követ szerdán délután.

— Kivégezték Companyst, a volt katalán elnököt, akit a nemzeti forradalom győzelme után letartóztattak és halálra ítélték. Az ítéletet golyóval hajtották végre.

Némethy Ibolya és Kneusel-Herdiczka Béla esküvői lakomája az Angol Királynő étteremben.

— Az egyik próbarendőr igazoltatni akart egy pékségedet, mert úgy vélte, hogy szabálytalanul haladt kerékpárjával. Igazoltatás közben érkezett a rendőrhöz Antal Imre debreceni lakos, aki a rendőr karját megfogta és távozásra akarta bírni. A rendőr feljelentette és a törvényszék Antalt hatósági közeg elleni erőszak miatt 100 pengő pénzbüntetésre ítélte el.

— Megkötötte már életbiztosítását? — Tolvaj lakarító került esü-törtékön a debreceni törvényszék elé. Gaal Menyhért azzal vádolták, hogy özvegy Spiller Károlyné ezredes feleségének lakásából ellopott több ízben összesen 250 pengőt. A vádlott tagadta a vádat. A bíróság előtt bizonyították, hogy a fűszeresnél az adósságát 50 pengővel fizette ki és azt mondta, hogy az ezredesné adta a pénzt. Az ezredesné ezt megcáfolta. A bíróság csak egy rendbeli, az 50 pengős lopásban mondotta ki bűnösnek és elítélte egy hónapi fogházra. Az ítélet nem jogerős.

x Vattay Margit tánciskolájában október 25-én diák-kolon kezdődik. Kossuth u. 11.

— Becsületes megalatoló... Takács Sándor széki gazdálkodó Kolozsvárról egy téren egy arany karperecet talált. Beszolgáltatta a rendőrségre, ott megállapították, hogy az ékszer 7000 pengőt ér.

— Széjjelzúta a fejét a gözkalapács Győri Flórián 34 éves budapesti üzemlakatosnak a Váci uca-i acélárnygarban. A szerencsétlen ember nyomban szörnyethalt.

— Nagy csoportokban hagyják el az angolok Romániát. A Bessarabia gözönsőn tegnap 35 angol állampolgár utazott el, akik már rég tartózkodnak Romániában.

— Nem közzül változás a francia külpolitikai vonalvezetésben. A vichy sajtókonferencián a francia kormány megcáfolta azokat a híreszteléseket, melyek azt terjesztették, hogy változás készül a francia külpolitikai vonalvezetésben.

— Megkötötte már életbiztosítását? — Athlone, Kanada fő kormányzója Roosevelthez érkezik kétnapos látogatásra, a Hyde-parkba, október 19-én.

— Kerékpáros staféta indul Kolozsvárról Budapestre. A staféta a 450 kilométeres utat három nap alatt teszi meg és vasárnap érkezik a fővárosba.

— A debreceni táblaelnök Szatmáron. Dr Oláh Lajos, a debreceni tábla elnök Uray és Póstyényi táblaírák kíséretében Szatmárnémetibe utazott, hol a törvényszék és az igazságügyi hatóságok megszerzése ügyében tett intézkedéseket.

— A dalárda szerenádjából tudta meg Rätz Mihály kolozsvári építész, hogy legfelsőbb rendelettel felsőházi tag lett. A puritán, egyszerű életű iparos korán lefeküdt szerdán este, amikor a kinevezések nyilvánosságra kerültek. Az iparos dalárda szeretett tagjának kinevezésének hírére elhatározta, hogy szerenádot ad neki. A szerenád énekéből tudta meg Rätz Mihály, hogy felsőházi tag lett.

— Október 7-től kell fizetni a fel-emelt munkabérek. Ismeretes, hogy a minisztertanács október 4-én tartott ülésében elhatározta az ipari munkabérek 7 százalékkal való emelését. Az emelésre vonatkozó hivatalos közlemény kimondta, hogy a 7 százalékos emelkedést az október 7-én kezdődő héttől kezdve kell fizetni, viszont a vonatkozó rendelet csak október 13-án jelent meg. A minisztertanács közlés és a később megjelenő rendelet egyes helyeken félreértésre adott alkalmat. A tekintetben, hogy melyik időponttól kötelesek a munkaadók a 7 százalékos emelést megfizetni. Helyes helyen azt a felvilágosítást adták, hogy függetlenül a munkabéremelési rendeletnek október 13-án történt megjelenésétől, a hét százalékkal fel-emelt munkabérek az október 5-én érvényben volt munkabérek alapján október 7-től kezdve kell a munkásokat kifizetni.

— Felhívás a nagyváradi zárandoklat résztvevőire. Mindazok, akik a debreceni róm. kat. hitközség által Nagyváradra rendezendő zárandoklaton okt. 24-én részt fognak venni és akik eddig jelentkeztek a plébánia hivatalban, azok pénteken és szombaton délig a hivatalos órák alatt szíveskedjenek ismét jelentkezni személyi adataik közlése végett, különben nem vehetnek részt a zárandoklaton. — Plébánia hivatal.

— Megkötötte már életbiztosítását? — Közvesztélyű cselekmény miatt került a vádlottak padjára két vasúti alkalmazott, Váradi József és Varga János. A vád szerint a pályaudvari rakodónál tolatás közben a kocsi akkor gurították, amikor a vágányon állt Varga Mihály fuvaros szekere. A vasúti kocsi összetörte a szerkezet és az egyik ló annyira megsérült, hogy elpusztult. A bíróság megállapította a vádlottak bűnösségét és Váradit elítélték egyhónapi, társát 15 napi fogházra.

— Az országos protestáns napokra vasúti kedvezményt engedélyezett a kereskedelmi miniszter. A félúti utazásra jogosító igazolványokat az IBUSZ árusítja. Az igazolványok október 26-tól november 7-ig érvényesek.

— Páris grófja, Henri orléans-i herceg a portugál fővárosba érkezett, ahol édesanyjára vár, aki néhány nap múlva érkezik meg Braziliából. Henri herceget atyja, Guise herceg halála óta a francia királypártiak a francia trón egyedüli jogos örökösének ismerték el.

— A szovjetországi sajtó szerdai jelentése szerint a kormány új népbiztoság megszervezését határozta el. A miniszteriumnak megfelelő új szerv az állami ellenőrzés népbiztosága címet viseli. A feladata az lesz, hogy az államhivatalok számadását és pénzügyi kezelését ellenőrizze. Ellenőrzés alá tartozik az állam közvetlen közigazgatása alá tartozó miniszterium jellegű hivatalokon kívül minden olyan szervezet és vállalkozás felülvizsgálata, amely állami pénzzel dolgozik.

— Áldott állapotban lévő anya öt kis gyermekével a Mikepéresi út 7. szám alatt levő városi iskolában húzódtak meg, mert nem kapnak lakást. Ezúton fordult a jószívű emberekhez, segítsék valami ruhacmüvel, vagy élelemmel. Címe: Balázs Károlyné, Mikepéresi út 7.

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

— Mentőhírek. Simkó Elemér 29 éves napszámos az Alföldi Takaréknál bontásánál könnyebben megsebesült tegnap délután. Balkezére ráesett egy vasrúd s kisujján könnyebben megsebesült. — Varga Sándor 19 éves asztalos Péceli uca 4. szám alatti munkahelyén gyalúval a jobb kisujját levágta, egycentiméteres sebet ejtve. Elsősegélynyújtás után mindketten saját lábukon távoztak. — Szigeti Sándor kerékpáron haladt a Csapó ucai kanyarban. Mikor a kanyarhoz ért, észrevette, hogy egy szekér jön vele szembe, amelyet Czenke Sándor fuvaros vezetett. Az összeütközést már nem lehetett elkerülni, Szigeti kerékpárjával nekiszaladt a szekérnek. A fején szenvedett öt pengős nagyságú hasított sebet. A mentők nyújtottak elsősegélyt. — Magyar László pályamunkás, Nyíregyháza, Rákóczi uca 372. szám alatti lakosnak a pályavizsgálókocsi ballábát a talpfához szorította. Ballábnál bokaizületi rándulást szenvedett. A mentők részestítették elsősegélyben.

— A Postamesterek Országos Egyesülete most tartotta meg első vidéki közgyűlését Kassán. A közgyűlésen a vasárnapi munkaszünet bevezetését és a postamesteri nyugdíjrendszer megváltoztatását sürgették.

— Új pavilonok épülnek a mezőgazdasági kiállítás területén Budapestten a múlt évi hatalmas forgalomra tekintettel, melynek a nagy építmény is szüknek bizonyult.

— Földrendés Olaszországban. A toscanai és az umbrinai tartományban, valamint Latium tartomány északi részében szerdán heves földrendést éreztek. Siénában az első földlökés délután 3 óra 20 perckor következett be, a rengés 20 másodpercig tartott. A sienai tartományban sok ház megrongálódott, így különösen a Perugia városa aránylag kevés kárt szenvedett, annál jobban megsínylette azonban a város környéke a földrendést, Radicofani községben a templom is megrongálódott. Az orvietoli tartományban három földlökést éreztek.

— Két magyar halálos áldozata van a London ellen intézett légitámadásoknak, mint egy londoni távirat jelenti Korda Tibor, a News Review fő szerkesztője, szerkesztőségéből, munkája bevégeztével, klubjába igyekezett, amikor az uccán kocsijárá esett egy bomba és megölt. Korda Tibor tíz és egynehány évvel ezelőtt ismeri-nevű pesti riporter volt. A húszas években kiment Londonba, ahol mint riporter, majd szerkesztő működött. A másik magyar áldozat Vukovics Ifigenie, a magyar követség titkárnője.

— San Franciscóból keddén két hatalmas amerikai személyszállító óceánjáró futott ki a Távol-Kelet felé. A hajók Kínába tartanak, ahonnan a már készült tervek értelmében amerikai állampolgárokat szállítanak majd haza a veszélyeztetett területekről.

GYÁSZROVAT

Kemecsel és Béri Balogh Sándorné temetése pénteken délután 1/4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből róm. kat. szertartással. Lakás: Nyíregyháza. Temetését Gebauer cég rendezi.

Szillner Ferenc cipésmester 67. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozójából. Lakás: István út 39. Temetését Bartha vállalata végzi.

Medgyesán László gazdálkodó 64 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután lesz a Budábrányi temetőben. Dankó temetkezési vállalat.

Anyakönyvi hírek

Születések: Ónodai Kálmán kőművesegéd, Diószegi út 132. leány Margit. Szél Ambrus majoros, Ebes 35. fiú Ambrus. Széll László villanyszerelő, egyetemi gépház, leány Erzsébet. Gyuricza Mihály lakatossegéd, Csokonai u. 1. leány Judit. Pongor Sándor MÁV géplakatos, Vasvári P. u. 6. leány Margit. Nyuzó Imre kereskedősegéd, Homok u. 94. leány Mária. Sándor János fm., Hadházi-telep, leány Ilona. Nagy József fm., Kunhalom u. 36. leány Julianna. Sipos Ede borügynök, Garai u. 11. leány Judit. Bihari Mihály npsz., Monostorpályi, leány Margit. Pálosi Sándor erdőtelepítő, Pac 20. fiú András. Neumann Imre cipésszegéd, Nyíregyháza, fiú Sándor. Vajda Gábor npsz. Nyíradony, leány Erzsébet. Nagy Károly kocsis, Szent Anna u. 64. fiú Károly. Nagyenyedi János MÁV órabéres, Teleki u. leány Olga. Erdei Károly vasbetonszerelő munkás, Arany János u. 22. fiú Károly. Rhédei Zoltán uradalmi intéző, Balmazújváros, leány Mária. Kisházi József MÁV lakatos, Teleki u. 62. leány Katalin. Gutti Gábor npsz. Kigyó u. 39. fiú Gábor. Divó Zoltán fm., Torozókó u. 35. fiú Ferenc. Bangó Mihály MÁV lakatos, Balogh M. u. 8. fiú Béla. Sinai Gyula áll. tanító, Csepel, leány Olga. Gere Lajos npsz. Nagycsere 114. leány Zsuzsanna. Rácz János npsz. Nagycsere 57. leány Ilona. Nagy István kisbérő, Péterfia d. 7. fiú István.

Eljegyzések: Papp József Ferenc MÁV géplakatos, Szondi u. 23—D. Szabó Irén, Urrétje u. 9. Bugyenzki Béla gyári munkás, Kálmán u. 18—Tönköl Borbála, Gyepűsor 37. Vass Gábor fm., Irén u. 32—Tóth Ilona u. o. Bacskai József m. kir. híradó őrmester, Kolozsvár—Juhos Anna, Fazekas M. u. 6. Csánádi József fodrászsegéd, Nagyszalonta uca 7—Szigeti Margit u. o.

Házasságok: Dobos Béla kereskedősegéd, Kassa út 26—Négyesi Ilona, Ág uca 3. Bús Antal fm., Széchenyi u. 40—Czinke Borbála, Csapó u. 59. Irányi Gyula kereskedősegéd, Repülőtér—Fialkovich Ida, Vigkedvő M. u. 18. Kneusel Herdliczka Béla m. kir. tűzér szert. s. tisztviselő, Nyíregyháza—Németi Ibo-ly, Szabó K. u. 15. Stollmann Antal János autókereskedő, Kossuth u. 21—Gróf Almásy Mária Anna, Kossuth uca 21.

Halálozások: Jounce Zoltán r. kat. 50 éves, Csapó u. 41. Mórucs János g. kel. 36 éves, Eröss L. u. 7. Horváth András ref. 77 éves, Géza u. 6. Özv. Rottmann Mórné izr. 71 éves, Arany J. u. 59. Balázs Sándor izr. 72 éves, Ferenc J. út 43. Montlika Margit ref. 21 éves, Mikepécsi út 7. Varga Sándor ref. 2 hónapos, Hajdúbószörmény. Nagymajtényi Lajos r. kat. 18 éves, Klapka u. 40. Nagy Lajos r. kat. 54 éves, Nagycsere 144. Pomucz Józsefné ref. 35 éves, Hajdúdorog. Nagy Sándor ref. 48 éves, Sinai M. u. 33. Özv. Kovács Istvánné ref. 71 éves, Arnold u. 18. Gonda János ref. 73 éves, Nagy Pál u. 3. Sörös Istvánné r. kat. 63 éves, Zrínyi u. 20. Zeman János r. kat. 60 éves, Budapest. Elek Viktória ref. 18 éves, Kaba. Molnár Albert ref. 72 éves, Kishegyész út 34. Özv. Trnka Feerencné ág. h. ev. 86 éves, Barna u. 3. Magyarai András g. kat. 40 éves, Hadházi-telep. Nagy József r. kat. 15 napos, K. Tóth u. 34. Medgyesán László g. kat. 64 éves, Nyíregyháza. Laczkó Péterné ref. 55 éves, Nyírbogát. Papp Imre r. kat. 31 éves, Karcag. Vitéz Kiss Ferencné ref. 38 éves, Szeder u. 26. Szillner Ferenc r. kat. 66 éves, István út 39. Molnár Lipót izr. 69 éves, Arany J. u. 54. Nyuzó Mária ref. 4 napos, Homok u. 94. Balogh Sándorné r. kat. 56 éves, Nyíregyháza. Zsigárd Anna g. kat. 10 éves, Polgár. Molnár József kántortanító, ref. 37 éves, Sáránd.

Mussolini fiai — Málta ellen intézett légitámadásokban

A mai közszellem mellett Itáliában mindenki természetesen tartja, hogy a legmagasabb állami méltóságok viselői is „elsővonalbeli” harctéri szolgálatot teljesítenek. Mint emlékeztetés, gróf Ciano külügyminiszter az abesszín háborúban parancsnok volt annak a „Disperata” repülőrajnak, amelynek hősiességét megörökítette a történelem. Muti miniszter, a fasiszta párt főtitkára már a spanyol polgárháborúban és az afrikai harcokban kitűnt hősiességével, ebben a háborúban pedig már szintén több diadalmas repülőármadásban vett részt. Ugyanígy nincs semmi meglepő abban, hogy a Duce fia, Bruno Mussolini kapitány és Vittorio Mussolini hadnagy — mindketten repülőtisztok — részt vesznek napról-napra a legvakmerőbb légitámadásokban. Nem is olasz újság, hanem a német Völkischer Beobachter hoz riportot a két Mussolini fiú hősiességéről.

A német újságíró „valahol Olaszországban”, egy repülőtéren találkozott velük. A repülőraj éppen akkor tért vissza a Málta ellen intézett légitámadásról. Valamennyinek arca ragyogott az örömtől, jelöltek, hogy a rájuk bízott feladatot kitűnően elvégezték. Köztük volt a két Mussolini fiú is, mindegyik épp olyan napbaráttal arccal, mint bajtársaik.

Az újságíró kérdésére Bruno Mussolini néhány egyszerű mondatban em-

lékezett meg a Málta ellen intézett légitámadásról.

— Nem is tudnám megmondani, hogy hányszor repültem már Málta fölé. Annyit azonban mondhatok, hogy én és bajtársaim kitűnően ismerjük már a szigetet és sok pontján mindenesetre megtalálhatók látogatásaink letagadhatatlan nyomai.

Az újságíró néhány közelebbi részletet nem a szűkszavú Brunótól, hanem bajtársaitól tudta meg. A repülőármadások súlyos károkat okoztak a sziget kikötőjében és katonai berendezéseiben. Az angol légháritóágyúk — mondotta az egyik hadnagy — elég jól céloznak. Az egyik légitámadás alkalmával az angol légháritóágyú gránátja éppen Bruno Mussolini repülőgépe alatt robbant s megrázkódtatta a gépet. A szilánkok kissé megrongálták a repülőgépet, de komolyabb baj szerencsére nem történt.

Másnap a német újságíróknak alkalma volt látni a két Mussolini fiú repülőrajának indulását. Ismét légitámadásra mentek. Bruno Mussolini kapitány motorkerékpáron száguldozott egyik géptől a másikhoz és személyesen győződött meg, hogy a gépek minden rendben van-e. Aztán maguköré gyűjtötte a pilótákat egy hárommotoros bombavető árnyékában és megadta számukra az utolsó utasításokat. Bajtársai közt volt testvéröccse, Vittorio hadnagy is.

Meggönytyítik az élősertés beszerzését a zavartalan zsir- és húsellátás érdekében

A debreceni húsiparosok küldöttsége

A debreceni húsiparosok küldöttsége vitéz Gábor László elnök vezetésével csütörtökön délelőtt felkereste Zöld József polgármesterhelyettesét, mint a Közélemezési Hivatal vezetőjét. A küldöttség tagjai előadták, hogy milyen nehézségekbe ütközik az élősertés beszerzése Debrecenben. A megbeszélés során több gondolat merült fel ennek a kétségkívül átmeneti

Zöld József polgármesterhelyettesnél nehézségeknek megoldására. Zöld József h. polgármester közölte a küldöttséggel, hogy a jövő hét folyamán új intézkedések történnék, melyek meggönytyítik az élősertés beszerzését. Egyébként is biztosította a küldöttséget, hogy mindent megtesz a debreceni lakosság zavartalan zsir- és húsellátásának biztosítása érdekében.

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Oktober 17-én, csütörtökön este: Tokaji aszú.

Oktober 18-án, pénteken este: Páris királynője.

A délutáni előadások 4. az esti előadások 8 órakor kezdődnek.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTÉSE: Pénteken este lesz Páris királynőjének eredeti bemutatója a Csokonai-színházban Sándor Anna, Ihasz Aladár igazgató és Delly Ferenc felléptével. A pénteki bemutató előadásán A) bérlet, szombaton B) bérlet van hirdelve.

Szombaton délután filléres helyárrakkal Sárkánytűk közlegény kerül színre. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal Tokaji aszú a színház műsora. Hétfőn este Kálmán Imre nagyoperettje: Csárdáskirálynő. Kedden Csiky Gergely: A nagymama című vígjátéka kerül felújításra.

A legszebb Chopin-zongoraműveket játssza Károlyi Gyula a Zenekedvelők október 27-iki hangversenyén

A Zenekedvelők Körének igen nemes elhatározása, hogy az idei évad hangversenyeinek tisztá jüvedelmét teljes egészében az erdélyi menekültek javára fordítja. Ugyanakkor óriási munkával igyekszik minden erejével arra az agilis vezetőség, hogy a hangversenyek magas művészi színvonalát teljes mértékben biztosítsa. Rengőleg levelezéssel, személyes utánjárással, személyes összeköttetések felhasználásával azon van a vezetőség, hogy a mai nehéz viszonyok között is a legkitűnőbb művészeket állítsa a dobogóra.

Károlyi Gyula, a világhíre emelkedett magyar zongoraművész egyik legjelesebbike lesz az októberi 27-iki

Chopin-est előadóművésze, akinek népszerűségére és világviszonylatban is elismert művészi hírnevére leginkább jellemző az, hogy a nagy német, olasz, jugoszláv és magyar koncertirodák az 1940—41. évadra szinte szünet nélkül kötötték le. Október 27-iki koncertjén a 24 prelűdöt, a G-moll balladát, a legszebb Chopin-keringőket, mazurkákat és noctürnőket adja elő.

A rendkívül nagyszerűnek ígérkező koncertre jegyek és bérletek a Csáthy könyvkereskedésben kaphatók.

Három román olajforrás pusztult el a Baicói tűzvészben. Bukaresti jelentés szerint a Baicói melletti román olajmezőkön kitört nagy tűzvész három olajforrást elpusztított. A tűz leküzdésére a legnagyobb sietséggel német szakértőket hívtak segítségül. Vizsgálatot indítottak annak megállapítására, nem történt-e rombolási kísérlet az angolok részéről.

A „Ferenc József” keserűvíz régóta kitűnően bevált házi- és megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményénél, biztos, enyhé és biztosan ható, természetes hashajtó, — mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

Meggönytyítte már életbiztosítását?

34 új iparigazolványt adott ki szeptemberben Debrecen város iparügyi osztálya. Szakmaként lektöbb iparigazolványt tűzfakerekedésre váltottak: 4 engedélyt. Kiadtak egy hónapot alatti 38 munkakönyvet, beszerződtettek 26, felszabadítottak 14 tanoncot.

1628 kihágási ügydarab került Debrecen város rendőri büntetőbíró-ságához egy hónap alatt. Kihágási feljelentést 280 esetben tettek, legtöbb esetben 45-ször állategészségügyi kihágás miatt. A kihágási bírók szeptemberben 126 ítéletet hoztak.

Mégváltozik a petróleumelosztás eddigi rendszere

Az adóköteles petróleumelosztásnak eddig érvényben volt rendszere folyó évi november havától kezdve megváltozik.

A rendelkezés lényege az, hogy a népesedési és villamosítási viszonyoknak, továbbá az eddigi tényleges fogyasztás adatainak gondos egybevetéséből minden egyes város és község számára havonként részletezve megállapított az a petróleummennyiség, amelyet az illető városban vagy községben az egyes hónapokban a fogyasztóknak közvetlenül ki szabad szolgáltatni. Ez a mennyiség természetesen nagyobb a téli hónapokban, amikor a világítási szükséglet is nagyobb s ennek megfelelően kisebb a tavaszi és nyári hónapokban. A megállapítás folytán különösen a községek petróleumellátása jelentősen javulni fog. A petróleumot a kiskereskedő polgármester, illetőleg a község előjáróság által kiadott beszerzési engedély alapján, a fogyasztó pedig továbbra is utalvány alapján szerezheti be. A petróleumkiskereskedők a beszerzési engedélyekkel és beváltott utalványokkal az említett hatósággal, a nagykereskedők pedig csak utólagosan a finomítóval, a finomító pedig az ásványolajipari hatósággal számol el. A kiskereskedőknek a petróleumbeszerzés tekintetében fennállt eddigi megkötöttsége, valamint minden, a petróleumellátással szükségképpen járó meglehetősen terhes bejelentési kötelezettsége megszűnik. Az új rendszer továbbá a hatóság teendőit és adminisztrációját is számbavehetően csökkenti. A vonatkozó rendelet a Budapesti Közlöny október 18-i száma közli.

Közgazdaság

Van elég fa az erdélyi részeken de a kitermelésre idő kell

Az ország területének az utóbbi évek során történt megnagyobbodása főképpen az ország faállományának jelentős megnövekedésével járt. A világháború előtt ugyanis Magyarország igen gazdag volt erdőterületekben, azonban a megcsönkítés következtében ezeket a területeket majdnem kivétel nélkül elvesztette.

A 13 millió kataszteri hold erdőterületből csupán 2 millió maradt, ami egy lélekre számítva 0,38 köbméter fát jelentett a háború előtti 1,08 köbméterrel szemben.

Kárpátalja visszatérésevel 3,5 millió holdra gyarapodott hazánk erdőállománya és most az erdélyi részek visszacsatolása után további 2,5 millió kataszteri hold erdővel gyarapodott faállományunk.

Most már meglehet az a reményünk, hogy az ország egész faszükegletét a hazai állomány fedezni fogja. Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni azt, hogy ezek az erdők meglehetősen elhanyagolt állapotban kerültek vissza hozzánk. Amíg a kárpátaljai erdőkben rablógazdálkodás folyt, nem tördölve az utánpótlással, addig az erdélyi részeken, bár igen jelentős készletek vannak, azok kitermelése még igen sok előkészítő munkát vesz igénybe. A kárpátaljai viszonyokra jellemző, hogy igen sok kitermelt fát a csehek nem szállítottak el és így az az ottani csapadékos időjárás következtében a helyszínen korhad el.

Ilyen körülmények között semmi esetre sem szabad arra gondolnunk, hogy most már bőven bánhatunk a fával, bár kétségtelen, hogy egyszerű gazdálkodás mellett behozatali gondja az országnak többé nem lesz.

TERMÉNYTÖZSDE

Búza: 78 kg-os 23.40. Rozs: 71 kg-os 19.40. Árpa: Sörárpa, kiváló 26.35, sörárpa, elsőrendű 25.35, sörárpa 24.35, 68 kg-os ipari 22.70, takarmány 65—66 kg-os 20.70. Zab: 41 kg-os 21.50. Kukorica: új 15.20.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

A ferencvárosi sertésvásár összfelhajtása 1862 darab. Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 1061 darab. Az irányzat vonatott. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 160. szedett sertés I. 152, II. 133—142. angol sonkasertés I. 146—152, II. 136—142 fillér kilogrammonként.

A Debreceni Kereskedő Társulat
Debreceni
Címtára
1940 évről
 Minden könyvkereskedésben kapható.

MEGHÍVÓ.

A Magyar Autóforgalmi Részvénytársaság bej. cégnek Debrecenben, 1940 október hó 28-án délután 3 órakor a Hatvan u. 53. szám alatti helyiségében megtartandó

rendkívüli közgyűlésére a t. részvényesek meghívottnak. A részvények folyó év október 26-án délelőtt 10 óráig a társaság pénztáránál elismervény ellenében letendők.

Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Felügyelőbizottsági tag választása.
2. Igazgatósági jelentés.
3. Felügyelőbizottsági jelentés.
4. Határozathozatal a részvénytársaság további fennállása tárgyában.
5. Esetleges indítványok.

HIRDETMÉNY. A város tulajdonát képező Nagyalomzug elnevezésű 1104 kat. hold 483 négyszögöl területű, a Vajdhalpos elnevezésű 938 kat. hold 246 négyszögöl területű hortobágyoszi szőlőterület birtokok 1941. évi október hó 1-től kezdődő hat, esetleg 12 évi időtartamra bérbeadásra kerülnek. Ugyancsak haszonbérbeadásra kerül a Tisza jobbpartján lévő Pirics-füzes elnevezésű cca 19 kat. hold területű különösen fűzvesző termelésre igen alkalmas városi ingatlan is 1941. évi március hó 1-től kezdődő három, esetleg hat évre. Az ingatlanokra vonatkozó árverés folyó év október hó 24-én délelőtt 9 órakor a városháza tanácstermében lesz megtartva. Tizenkétéves bérlet esetén a kiküldési ár 25 százaléka, hatéves bérlet esetén 15 százaléka, hároméves bérlet esetén 10 százaléka az árverelő bizottságnál bánatpénzként letehető helyezendő. A részletes árverési feltételek a gazdasági ügyosztályban (városháza főemelet 19. szoba) megtekinthetők. Polgármester.

HIRDETMÉNY. Értesitem az érdeklődőket, hogy a Hajdúböszörményi úttól a Szováti útig terjedő újosztású földcsanak és a Macson, az Ondódon és Czuczán, továbbá a Steinfeld Istvántól megváltott 283 kat. hold területen, végül a Szepes és Ebess pusztákon gyakorolható vadászati jog bérbeadására folyó év október hó 19-én, szombaton délelőtt 9 órakor a városháza kistanácstermében nyilvános árverés fog tartatni. A részletes árverési feltételek a hivatalos idő alatt a gazdasági ügyosztály főemelet 21. sz. szobájában bárki által megtekinthetők. Polgármester.

HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város elad több létszámfeletti fias tehén, bikaborjút, idősebb és fiatalabb bikát, továbbá 1 drb selejt igazslovat a folyó hó 22-én délelőtt 9 órakor a Baromvásártéren tartandó nyilvános árverésen. Polgármester.

S P O R T

DVSC-Salgótarjáni SE mérkőzés a Stadionban

A DVSC csapata vasárnap egyik legnehezebb mérkőzését vívja a Salgótarjáni SE ellen. Az SSE szívós, kemény védelemmel, szürke, de jól rakkoló fedezetsorral és minden helyzetből veszedelmesen lövő, gyors támadóssal rendelkező csapat, tudására jellemző, hogy a tavaszi szezonban, egy héttel azután, hogy a DVSC a BSZKRT csapatát kétgólos vereséggel küldte haza Debrecenből, a debreceni vasutasok Salgótarjában hét gólt kaptak a SSE-től. Szép, izgalmas küzdelemre van kátás, melyen reméljük, hogy az azóta nagyot javult DVSC kiadós visszavágást vesz a salgótarjáni csapaton. A mérkőzés fél 3 órakor kezdődik és dr. Juhász Attila vezeti.

A DVSC II. játszik előmérkőzést vasárnap a Stadionban. A Nagykállói SE csapatával mérkőzik az amatőr bajnokságért. A mérkőzést, mely fél 1 órakor kezdődik, Prém vezeti.

Palotás István, a DVSC edzője, akit most amatőrizzáltak vissza, vasárnap játszik a DVSC II. csapatában. A DVSC II. kitűnő csapattal áll ki Nagykálló ellen. Játszik többek között Kántor Dezső, Bihari Mihály, Papp, Elek II. Osztroveczky, Szűcs, Tisza, Antal is.

Az amatőr mérkőzésekre a következő játékosokat küldték ki: NyVSC—DEAC Sárosi, B. Turul—CSSE Hatvani, UKMSC—DMTE Krasznal, P. MÁV—MVTE Vajda Péter.

Korompai a DEAC-ba lépett. Az NyVSC kiváló ifjúsági futója, aki a német-magyaron olyan remekül szerepelt, nagy nyeresége a debreceni atletikának.

A DVSC kiadós edzést tartott csütörtökön. Összeállítás csak ma este lesz. A védelem marad változatlanul Keskenyvel a kapuban. A fedezetsorban lehetséges, hogy Elek (?), Erdei II., Galambosi összeállítás lesz, de lehet az is, hogy Szabó, Erdei II. (?), Elek összeállításban lépnek pályára. A támadóssorban is több megoldás lehetséges. Valószínű, hogy a MÁVAG elleni csatársor játszik és Biharit a DVSC II.-ben játszatták, hogy időt adjanak belejönni a játékba a hetek óta nem játszott kitűnő összekötőnek.

A DTE vezetősége népszerűsíti az öltöztetést Debrecenben. E célból az idén több városi mérkőzést rendez. A mérkőzések sorozat egyik kiemelkedő eseménye a vasárnapi Szolnok—Debrecen válogatott mérkőzése lesz. A szolnoki gárda egyike a legjobb vidéki együttesnek a legutóbb a jelentős erőt képviselő fővárosi Törökvést verte meg biztosan. A verseny vasárnap délután 5 órakor kezdődik a DTE tornacsarnokban, úgyhogy oda a labdarugó mérkőzésről kényelmesen le lehet jutni.

Felhívás! A Debreceni Torna Egyesület folyó hó 20-án délelőtt 10 órai kezdettel rendezti tehetségkutató női asztali teniszversenyét. A versenyen minden olyan hölgy részt vehet, aki még nyilvános asztali teniszversenyen nem szerepelt. Jelentkezni minden este 7 és 8 óra között dr. Kiss Gábornéknál, Magoss György tér 9. szám alatt lehet. Nevezési díj nincs.

MOSOTT RONGYOT

vesz lapunk nyomdája

Poloskairtás ciángázal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss Zoltán, Kigyó uca 5. szám. 1938 11. 4.

Okmányairól eredetileg hű másolatot készít Berzéli műterme, Piac u. 38. 965 vv.

Varrógép, kerékpár, vétel, csere, kölcsönzés, javítás, jótállással. Alkatrészek minden géphez. Eisenberger, Csapó uca 101. szám. 392 10. 21.

Diplomás masszírozónó vibrációs fogó s gyógy masszást adok. Pedikűr szalon, Hangya épület. 1242 10. 18

Káposztáskádák, boroshordók, szódázásák olcsó árban. — javítások gyorsan készülnek Vargánál, Hatvan u. 68. sz. 230 11. 17.

Legolcsóbban fest, tisztít, férfi és női ruhákat Weisz, Arany János u. 29. szám. 1210 vv.

Szörmebundáját már most készítesse el a tél beálltával előtt Katona Vilmos szücsmesternél, Simonffy uca 2. szám. 1726 11. 8.

Asszonyom, Önnek nem lesz gyermeke, sem férje felemelőre gondja, ha Kút u. 62 alatt készítteti. 190 10. 31.

ÉLFLMSZER ITAL

Eladó 50 hektoliter ó-bor
 Cím a kiadóban.

Ismét kapható a kitűnő zamatú vörös, zamatos narslevelű stb. borok. Literenként 1.40-tól. — Dobárnál, MEGA szőlő, Csapó u. 39. 715 10. 21.

VEGYES

Álló kazán, engedélyes 7 négyzetméter fűtő felülettel, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 270 vv.

200 százalékot jövedelmező vegyipari napicikk gyártására betanítottom. „Jó üzlet” jellegre a kiadóba. 267

BÜTOR

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Szalmon bútorüzletben — Jó minőség, előnyös árak. Részletre is, Hunyadi u. 2. szám alatt. 604 12. 23.

Modern háló, fülháló, Schöber-ágy, rekámie, garnitúrák, szabásztal, jégsekrény, székek eladó! Kossuth 49. kerületi épület. 1061 1. 19.

Modern ebédlő, háló, kombinált szekrény, rekámie, rézagy, bőrgarnitúra, különféle bútorok eladók. Kossuth 49. Kerestépiület 1061 1. 19

Bordóra festett ebédlőberendezés eladó. Lorántffy u. 30. szám, második lépcső. Megtekinthető délután 3—5-ig. 209

KERESLET

Tiszti köppenyt megvételre keresek. Egymalom u. 3. földszint balra. Grószéknál. 193

Rekamiet, kifogástalan állapotban, megvételre keresek. Levelezőlap értesítést Veress Jenő, Postafiók 202. címre kérek. 178

Keresek megvételre: márkás rövid, kereszt-húros jó zongorát. Cím a kiadóban. 246

Vadászfegyvert, drillinget vennék, ajánlatok délelőtt Piac u. 62. alatti kőtömhöz. 232

Ruhaszekrényt, kifogástalan jó állapotban lévő, garantált tisztát, veszek. Eötvös 18. 272

AUTO

MOTOR KEREKPÁR
 Auro AJS gyártmányú 750-cs oldalkocsis motor kerekpár. Cím a kiadóhivatalban. 1421 vv.

Férfi kerékpár, keveset használt, eladó. Dugovits uca 6. 268

Meisterrklasse, DKW és Fiat-Balilla — alkalmi áron eladó. Szoboszlav, Széchenyi u. 24. 276

BÜTOROZOTT SZOBA

Különbejárattal uccal bútorozott szoba kiadó. — Gólya u. 8. sz. 243

Különbejárattal uccal bútorozott szoba kiadó. — Török u. 24. sz. 264

KIADÓ LAKÁS

két szobás

Kétszobás új lakás komplett mosdóval november elsejére kiadó. József kir. herceg 7. 266

KIADÓ LAKÁS

nagy

November 1-re bérbeadó Simonyi út 36. sz. villa teljes komforttal. 277 vv.

LAKAST KERES

Keresek november egyre 3—4 szobás féregmentes, kertes, vagy kertnélküli komfortos családi házat. Rózsáné, Rothermere 36. 1890

INGÓSÁG ELADAS

Betegtoikocsik, eredeti régi ülőgarnitúrák és alig használt írógépek, prizmás lámpák, nagyobb méretű perzsaszőnyegek és Mária Terézia üvegszálárok igen olcsóért eladók. Ingóságkövetítőben, püspöki palota, telefon: 37-99. vv.

Építették! Az Alföldi bontásból mindennemű anyagok, márványok, portálok, ablakok eladók. Az Alföldi előtt levő 2 drb 5.5x12 m-es baraképületek jutányosan eladó. 1800 1. 30.

Eladó fürdőkád, mosóüst üstházzal, gázrezsó, hintaszék, egy fehér márványlap, egy spór, egy szobalégtűtő kád. Hajó uca 14. szám. 274

Eladó dézsa, locák, stéla szék, székek, egy cimbalom. Monti ezredes u. 11. szám. 275

Egy szép nagy álló tükör eladó. Hajnal u. 13. 169

Egy cserépkályha eladó. Hunyadi u. 14. Megtekinthető naponta délután. 244

GAZD. ESZKÖZÖK

Tengeridaráló, egészen új, eladó. Simonyi út 36. 67 vv.

ELADÓ HÁZHELY

Eladó 600 négyszögöl szőlő gyümölcsösrel. — Gerébi-telep, Endre uca. Értekezni Kassa út 29. Simon. 222

Széchenyi uca 85. sz. telek, úgy egy darabban mint parcellákban is megvehető. Felvilágosítás a kiadóban. 4+

Komlóssy út 10. sz. üres telek, ház helynek igen alkalmas, esetleg két részt is osztható. Cím a kiadóban. 3+

Villatelek a Nagyerdő alatt, a Hadházy uccából nyíló Dobsina uccában 268 négyszögöles villatelek négyszögölenként 11 pengős árban eladó. Felvilágosítást ad a Kölcsonös Segélyező Egyület bankpénztára. Kossuth uca 8. szám alatt. 140+

Külsővásár-tér 15. sz. 326.60 négyszögöl telek, két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Tisztviselő telepen, Gyár uca és Földi úti sarkon ház hely eladó. Értekezni lehet Halász főszemlész, Püspökladány. 1875

Komlóssy út 45. és a Dóczy József uccára nező három telek, igen előnyös feltételek mellett, tulajdonos címe megtudhat a kiadóban. 5+

ELADÓ HAZ
 1552 11. 1.

Rákóczi uca 8. számú nagyjövendelmű bérház ütközlettel eladó.

Derecskén eladó a Hangya szövetkezet forgalmi szobák helyen levő egyik üzletháza. Érdeklődni lehet a helyszínen. 219

Jókai uca 9. C. számú családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral, tulajdonos címe a kiadóban. 2+

Gerenc József út 4. sz. bérház 3 földszintes és 1 emeleti lakással, két bolthelyiséggel, a város egyik legszebb helyén. Cím a kiadóban. 1+

Eladó Komlóssy út 43. sz. 300 30 négyszögöles, háromszobás, komfortos villa, igen kedvező feltételekkel. Tulajdonos címe a kiadóban. 8+

ELADÓ FÖLD
 1552 11. 1.

Eladó 10 hold jól beállított szőlő kövesúthoz egy km. Érdeklődni: Szakoly község főjegyzőjénél. 329 10. 19.

ELADÓ ÁLLAT
 Fajtiszta angóra nyulak eladók. Hatvan u. 21. sz. 263

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

„B. M.” jelige. Levele van a kiadóban. 210

ALKALMAZÁST

nyer nő

Kiszolgálni ügyes leányt vagy fiatal asszonyt felveszek. — Kávészó. Batthyány u. 4. 270

HAZTARTÁSI

ALKALMAZOTT

Szombati takarít hoz takarítónő felvétetik. — Batthyány u. 9. I-ső ajtó. 243 vv.

Megbízható bejárónő felveszek. Értekezni az udvarban II. ajtó. Cegléd u. 7. 271

Bejárónőt azonnal felveszek egész napra. — Perczelné, Szent Anna 10. 273

ALKALMAZÁST

keres férfi

Házmasteri állást keres mindenféle munkában jártas házmaster. Címeket 26—41 telefonon kérek. 256 vv.

ALKALMAZÁST

nyer férfi

Hölgyfodrászsegédet felvesz Ignáth Imre fodrászmaster. Hajdúböszörmény, Ujvárosi út 11. szám. 123

Fűcsepi bérházhoz központi fűtési képesítéssel bíró házmaster kerestetik. Cím a kiadóban. 258

Házmaster, idősebb házaspár nagy fiával felvétetik november 1-re. Hatvan 60. 261

Fodrászsegédet felveszek. Dapsy, Simonffy uca 2. b. sz. 269

AJANLAT

Használt bútorait átcserelem modernre. Mindenféle új- és használt bútorok raktáron. Kossuth uca 49. kerestépiület. 1061 1. 19.

Varrógépeket felújít, jökéletesen javít, új alkatrészeket behelyez, raktáron tart Nagy István, Széchenyi 1770 11. 9.

POLOSKAIRTÁSI vállalat, Varga uca 10. sz. Szücsék. 1208 11. 15